

ԱՆԱՆ ԿԸ ՅՈՒՄԱՅ ՔԼԵՐԻՏԵՍԻ ԵՒ ՏԵՆՔԹԱՇԻ ՅԵՏ ԲԱՆԱԼԻ ՅԱՐՑԵՐ ԲՆՆԱՐԿԵԼ

Թուրք կյուրացի դեկավար Ռուսի Ֆեդրալ շաքարավազի լուսանահե. բե. լուս. կյուրացիների հետ ՄԱԿի հովանավորությամբ լուսանահե. «անուղղակի» բանակցություններ են իրականացվում:

ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Փոֆի Անանյանը լուսանահե. բե. կ'ուղե. որ Տեկրաշիլի եւ լուս. կյուրացի նախագահ Կլաիբոս Քլեբերտի միջին բանակցությունները ընթացքը բաժնետիրական է. բե. ան կը լուսանահե. «բանակցություններ» ընթացքը բաժնետիրական է:

Բանակցությունները երրորդ հանգրուանը Յուլիան Տիմոխովի միջին ժամկետով մեջ: Տեկրաշիլ ըստ է. բե. Անանյանի մեկ կերպարացուցիչը իրեն լուսանահե. որ պետք է պատրաստուի այն հաւանականությունները, որ բանակցությունները ամբողջ Յուլիան ամիսը տեւեն:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

1500 Լ.Ո. 730Գ.ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 70 (20533) ԵՐԿՐԻՇԱՐԹԻ. 5 ՅՈՒՆԻՍ 2000 10 ԷՁ

ԼԱՐՍԸՆ ՊԱՐԱՔԻ ՇԵՔՔՆԱՐԿԵՑ ԼԻԲԱՆԱՆ - ԻՍՐԱՅԷԼ ՍԱՐՄԱՆԱՅԻՆ ԿԵՏԵՐՈՒ ԾՇԴՈՒՄԻ ՇԱՐՑԸ

Լիբանանի եւ Իսրայելի միջին միջապահությունների ճանաչումը սահմաններում ճշգրտում ու բանակցությունները Լիբանանի մեջ տարածումը ճշգրտում էրկու գլխավոր հարցերը, որոնք իրենց վրայ իրարից են պետական շրջանակներում ու շարժումները անցնել շաքարավազի:

Բանակցություններում Իսրայելի մեջ հաստատման անդրադարձան խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պրրի եւ վարչապետ Սելիմ Հրա: Պրրի պատկերասրահում հարցազրույցի մը մեջ լայնատարած, որ բանակցությունները կ'ընդունեն Լիբանանի որեւէ շրջանի մեջ. եւ թե՛ անիկա յարմարագույն պահուն պիտի հաստատուի Իսրայելի Լիբանանի մեջ (տե՛ս նախ 2րդ էջ):

Իր կարգին, վարչապետ Սելիմ Հրա լայնաց, որ բանակցությունները Լիբանանում ուղղունիլ, ՄԱԿի խաղաղարար ուժերու առաքելությունները հանգրուանին (սահմանափակությունները՝ 2րդ էջ):

ԼԱՐՍԸՆ - ՊԱՐԱՔԻ ԶԱՆԿՈՒՄ

ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղարի լայնաց պատուիրակի թե՛րի Ռոտ Լարսըն Շաքար զիշեր ժողով մը գումարեց Իսրայելի վարչապետ Էհուտ Պարաքի հետ, քննարկելու համար Լիբանան - Իսրայել սահմանագծի ՄԱԿի կողմէ ճշգրտման աշխատանքին ընթացքը:

ՄԱԿի կողմէ ճշգրտմանը սահմանագիծը երկու երկիրներում միջին միջապահությունները վերաբերող վերջնական սահմանագիծ չէ, որովհետեւ նման բան կը գոյանայ երկու երկիրներում համաձայնություններ. այդ գիծը պիտի ծառայէ պարզապես Ֆինիլի կողմէ թիւ 425 որոշումը գործադրումը նկատելու համար:

Լարսըն Շաքար երեկոյան ուղղաթիռով մը

զայցած էր Ֆինիլի Նաքուրայի կեդրոնատեղի, ուրկէ ցամաքով անցած էր Իսրայել: Պրրի մեջ, ան Ուրբաթ օր երկարատեւ տեսակցություն մը ունեցած էր նախագահ Կոր. Էսիլ Լահուտի, վարչապետ Սելիմ Հրա եւ բարձրաստիճան պաշտոնատարներու հետ. իսկ Շաքար օր հարցուցած էր, որ Լարսըն Ուրբաթին Շաքար լուսուցող գիշերում ընթացքին վերաբերող սահմանագիծը շուրջ ՄԱԿի քարտուղարներու գրեթե վերջնական պատկերացումը ներկայացուցած է:

Լարսընի ընկերակցող պատուիրակության անդամներին մեկը Շաքար օր միջապահության լայնաց գործակալություններում լայնաց, որ ՄԱԿի մասնագետները Ուրբաթին Շաքար լուսուցող գիշեր պատրաստեցին իրենց ուսումնասիրությունները սահմանի այն երեք կետերու մասին, որոնք Ուրբաթ օրում ժողովին ետք առկա մնացած էին: «Անիկա վերջնական պատկերացում մը չէ եւ Լիբանան տակաւին վերջնական պատասխան չէ տուած», աւելցուց ան:

Ըստ նույն աղբիւրին, տարակարծութեան նիւթ դարձած սահմանագիծը երեք կետերն են. ա. - Լիբանանեան սահմաններին ներս. սահմանի կեդրոնական հատուած լիբանանեան Ռմէյշ գիւղի մերձակայքը:

բ. - Իսրայելի կողմէ 1967ին բռնագրաւուած սուրիական Ղաժար շրջանին մասին անցնող սահմանագիծի հատուածը:

գ. - Իսրայելի մեջ գտնուող Միսրաֆ Ամ շրջանին մասին անցնող սահմանային կետը:

«Լիբանան կը պնդէ, որ ՄԱԿի մասնագետները ճշգրտելիք սահմանագիծը համապատասխան ըլլայ 1923ին ճշգրտած սահմանագիծին»,

ՄԱՏԵԼԷՅՆ ՕԼՊԱՅԻԹ ԱՅՍՈՐ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼԸ ԿՈՒ ԳԱՅ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԵՆԹԱՅԻՆ ՆՈՐ ՇՈՒՆԶ ՄԸ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մատրայէ Օլպրայթ այսօր Միջին Արեւելք կը վերադառնայ՝ նոր շունչ մը տալու համար խաղաղութեան գործընթացին, յատկապէս՝ պաղեստինեւ-իսրայէլեան ճակատին վրայ:

Օլպրայթի առաքելությունը կարեւոր կը նկատուի, նկատի ունենալով, որ նախագահ Պիլ Քլինթոնի նստաշրջանը հասած է իր աւարտին եւ յստակ է, որ ամերիկացի դեկավարը կ'ուղե՛ նուազուամ մը արձանագրել Նոյեմբերի րոտություններին առաջ: Հանգրուանը ճակատագրական կը նկատուի նաեւ Իսրայելի վարչապետ Էհուտ Պարաքի եւ պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆատի համար, որոնք դժուարություններ կը դիմագրաւեն ներքին ճակատներուն վրայ, ուր քաղաքական ճիւղերը կ'ընթացան իսրայէլի թէ՛ պաղեստինեան շրջաններուն մէջ,

Արաֆատ եւ Փերսոն:

Հանրային կարծիքը դժգոհ է դեկավարներէն, որոնք տակաւին չեն կրցած համաձայնութիւն մը գոյացրուել վերջնական ու համապարփակ խաղաղութեան համաձայնագրի մը մասին: Օլպրայթ երկօրեայ տեսակցություններուն ընթացքին, պիտի փորձէ տեսակցություններ մտնեցնել եւ ինչու չէ՞, եւակողմանի Հանրային մը իրականացնելու աշխատանքները:

աւարտին: Կ'ակնկալուի, որ եւակողմանի վեճաժողովը նմանի 1978ի Քէյմիք Տէյպիտի Հանրային խաղաղութեան խաղաղութեան համաձայնագրի մը ստորագրութեամբ: Իսրայէլացի քաղաքականութեան նախագահ Եասէր Արաֆատը մը դիտել տուաւ, որ Յունիս ամիսը ճակատագրական կը նկատուի, նաեւ իր ամսուան

Շարք՝ էջ 10

ԲԱՅԱՌԻԿ ԱՌԻԹ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՌԻՆԻ ՍՈՒՐԻԱ - ԻՍՐԱՅԷԼ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Կ'ԸՍԵ ՊՈՍԵՆԵՆԻ ԹԵՂԵՂԵՆ

Յորդանանի Ապտալա թագաւորը Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթոնի կողմէ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցություններուն նոր թափ տալու, «որովհետեւ ներկայիս բացառիկ առիթ գոյութիւն ունի Սուրիա - Իսրայել խաղաղութեան հաստատման համար»:

Ամերիկեան «Նիւզդեյլ» շաբաթաթերթին կողմէ հրատարակուած հարցազրույցի մը մէջ Ապտալա թագաւորը ըսաւ, որ Ժրեւելի մէջ նախագահներ Քլինթոնի եւ Ասատի միջին խօսակցությունները ընդհատուեցան «անհասկացողութիւններու պատճառով՝ իրարու դիրքերուն նկատմամբ»: «Նախագահ Քլինթոն պէտք է օգտագործէ իր լաւ վարկը՝ պաղեստինեան եւ սուրիական առանցքներուն նոր թափ տալու համար», նշեց ան:

Ապտալա թագաւորը ըսաւ, որ իր կարծիքով, Միջին Արեւելքի խաղաղութեան համար սուրիացիներուն կողմէ տակաւին դուռը բաց է:

ՆԱԵՒ՝ ՇԱՐՑԸ

Նոյնանման յայտարարություններ մը կատարեց նաեւ Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարիֆ, որ Միացեալ Նահանգներու նախկին արտաքին գործոց փոխ նախարար Ռիչարտ Մորֆիի հետ տեսակցելէ ետք լայնաց, որ Սուրիա տակաւին յանձնառու է Իսրայելի հետ խաղաղութեան մը, ՄԱԿի որոշումներուն մէջ եւ արարական գրաւեալ հողերէ իսրայէլեան ուժերու ամբողջական հեռացումի ծրարները:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՆԱԽԱԳԱՀ ՓՈՒԹԻՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ՌԻՆԻ ՌԻԹԵՂ ՌՈՒՍԻԱ ՄԸ ԿԵՐՏԵԼՈՒ

ՅԱՅՏԱՐՍԵՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳՐԱԹԵՐԹ

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթոնը եւ Ռուսիոյ նախագահ Վլադիմիր Փուտինը երէկ կայացուցին աւելի քան վեց ժամ տեւած վեհաժողով մը, որուն արտաքին ստորագրուած յայտարարություններուն մը մէջ անոնք համաձայն գտնուեցան, որ այսպէս կոչուած «աւալակ» երկիրներ կորիւլային հրթիռներու սպառնալիք ունին. սակայն անոնց այդ սպառնալիքը դիմակալելու գծով չլայնացան համաձայնություններուն մը հասնիլ:

Նախագահներ Փուտին եւ Քլինթոն:

Վեհաժողովի արտաքին միացեալ մասնաժողովի մը ընթացքին Քլինթոնը յայտարարեց, որ Փուտինի հետ համաձայնութեան կորիւլային սպառնալիք ունեցող երկիրներու գծով, սակայն կարելի չէ եղած համաձայնություններուն մը գոյացնել անոնց դէմ դնելու միջոցներուն շուրջ:

համարէ լաւ բանակցող մը: Փուտին լայնաց, որ վեհաժողովին քննարկումները, որոնք կեդրոնացած են վէսքերու, Ռուսիոյ տնտեսութեան, Չէչենիոյ եւ մարդկային իրաւանց սակայն կարելի չէ եղած համաձայնություններուն մը գոյացնել անոնց դէմ դնելու միջոցներուն շուրջ:

հրթիռներու սպառնալիքը հակալեզու տակաւին:

Շարք՝ էջ 10

ՄԱՅԻՍԵԱՆ ՓԱՌԱՏՈՆ՝ ԱՅՆՃԱՐԻ ՄԵՋ

Այնճարի մէջ երկեկ լայնացաւ Մայիսեան փառատոնը, որուն ընթացքին կատարուեցաւ տողանցք, բանախօսություններ եւ ազգային - յեղափոխական երգերու երեկոյ:

Առաջին հերթին Հ.Մ.Ը.Մ. Այնճարի մասնաճիւղի սկսուածական խումբերը հայաւանի փողոցներուն մէջ տողանցեցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Վարչութեան փողոցային խումբի միջոցով:

Տողանցքին յաջորդեց բանախօսութիւն մը, որուն ընթացքին 4արթ Յովհաննէսեան Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ սրահին մէջ հաւաքուած հայորդիներուն փոխանցեց Մայիս 28ի խորհուրդը:

Մայիսեան փառատոնին փակումը եղաւ ազգային - յեղափոխական երգերու երգահանգիստ մը. Հրաչ Կարապետեանի եւ Շաքե Պաղտատեանի կատարողութեամբ: (Մանրամասնութիւնները՝ յաջորդիլ):

Իր կարգին, Փուտին լայնաց, որ գոհ է Քլինթոնի հետ վեհաժողովի արդիւնքէն եւ ըսաւ, որ Քլինթոնը կը

ՌՈՒՍԻԱ ԿԸ ՎԱՅԵԼԷՔ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆ ՄԸ

Կ'ԸՍԵ ՓՈՒԹԻՆ

ՀՌՈՄ, 4 (ՌՈՅԹԸՐԸ) - Ռուսիոյ նախագահ Վլադիմիր Փուտինը կ'ուղե՛ իր յոյս տեսած հարցազրույցի մը մէջ յայտնած է, թէ Ռուսիա կը վայելէ քաղաքական կայունութեան ժամանակաշրջան մը, ինչ որ անոր տնտեսական աճի հաւանականութիւններուն թափ կու տայ:

Իտալիա իր այցելություններն նախօրեակին, «Իլ Սոլե 24 Սթը» օրաթերթին մէջ լայն տեսած հարցազրույցին մէջ, Փուտինը դիտել

տուած է, թէ, իր կարծիքով, աւելի արագութեամբ մը կարելի է շուկայի եւ ժողովրդավարական սկզբունքներու եւ «Ռուսիոյ իւրայատկութեան» միջին միացումը:

Ան ըսած է, որ Ռուսիոյ մէջ խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրությունները արդիւնքները անկախաձայն կարելիութիւնները հաւանականութիւնները հարցազրույցին մէջ ներկայացուցաւ:

տակ»: Փուտինը Հռոմ պիտի հասնի Երկուշաբթի օր (այսօր), վարչապետ Ճիուլիանո Ամաթոյի եւ նախագահ Քարլո Չիամփիի հետ տեսակցություններու համար:

Այցելություններ կարեւոր մէկ հանգրուանը պիտի ըլլայ Երկուշաբթի գիշեր Փուտինի առաջին տեսակցությունները Յովհաննէս Պօղոս Բ. պապին հետ:

Շարք՝ էջ 2

ՊԱՆԵՍԻՆԵԱՆ ԱՆԿԱՌ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ՄԸ ՀՈՉԱԿԱՄԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԸՆՆԱՐԿԵԼՈՒ ՀԱՍԱՐ

ՊԼԿԻ ՓՈՔՐ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ԺՈՂՈՎ ՊԻՏԻ ԳՈՒՄԱՐԷ

ՌԱՍԱԼԼԱ, 4 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- ՊԼԿԻ փոքր խորհրդարանը նիստ մը պիտի գումարէ այս ամսուան ընթացքին, քննարկելու համար պաղէտինեան անկախ պետութեան հռչակման պատրաստութիւնները, յայտնեց ՊԼԿԻ բարձրատիճան մէկ պաշտօնատարը Կիրակի օր:

Պաղէտինեան Ազգային Խորհուրդի նախագահ Սեյիմ Չամունը ըսաւ, որ փոքր խորհրդարանին նիստը պիտի կայանայ Յունիս 28ին եւ 29ին: Խորհրդարանին 129 անդամները պիտի քննարկեն բոլոր պատրաստութիւնները պաղէտինեան պետութեան հռչակման: Չամունը աւելցուց, որ փոքր խորհրդարանին նիստը պիտի կայանայ պաղէտինեան շրջաններուն մէջ: Ան յոյս յայտնեց նաեւ, որ ներկայիս Իսրայէլի հետ կայացող բանակցութիւնները աւարտին իսրայէլեան ուժերուն ամբողջական հեռացումով Կապալէն եւ Այրարդանանէն: Չամունը յոյս յայտնեց նաեւ, որ Միացեալ Նահանգներ հրապարակաւ յայտարարեն, թէ ո՞վ է, որ կը ձգձգէ բանակցութիւնները եւ կ'անտեսէ համաձայնագիրներով հաստատուած ժամկէտերը:

Պաղէտինեան Ազգային Խորհուրդի նախագահը դիտել տուաւ նաեւ, որ երբ պաղէտինցիները հռչակեն իրենց պետութիւնը եւ Իսրայէլը գրաւուած պահէ հողերուն մէկ մասը, անոնք պիտի դիմեն միջազգային ընտանիքին, որպէսզի օժանդակէ բոլոր հողամասերուն ապաստանումը:

ԳԻՏԱԿԱՆ

ՆԱՍԱԿՅԻ ՄԷԿ ԱՐԲԱՆԵԱԿԸ ԵՐԿԻՐ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱԻ

ՌԱՇԻԿԿԹԸՆ, 4 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- ՆԱՍԱԿԻ տագնապի «ԲՈՄԲՈՐԸ ԿԱՄՄ ՌԷՅՕՎԵՅՐԸ»-ի արբանեակը Կիրակի առաւօտուն Երկիր վերադարձաւ՝ ծրագրուած ձեռով իյնալով Խաղաղական ովկիանոսին մէջ:

Թէեւ կ'ակնկալուէր, որ օթոպիւսի մը մեծութեամբ 14,970 քկ. կշռող արբանեակը այրի երկրագունդի մթնոլորտէն իր մուտքին ընթացքին, ՆԱՍԱ ըսաւ, թէ մեծ կտորներ կրճային դիմացած ըլլալ բարձր ջերմաստիճաններու:

ՆԱՍԱ երեքշաբթի օր սկսած էր հակակշռուած ձեռով երկրագունդին մօտեցնել արբանեակը՝ գայն 510 քմ. հեռաւորութեան վրայ ծիրէ մը 350 քմ. հեռաւորութեան ծիրի մը վրայ իջնցնելով:

Գործակալութիւնը այս որոշումը տուած էր ճկատի ունենալով, որ արձանագրուած խանգարումներու պատճառով, անկախ կրճայ առանձին իյնալ եւ «1000էն 1» անաւան կանոնութեամբ կրճար մէկը սպաննել:

«ԲՈՄԲՈՐԸ», որ 1991ին արձակուած էր, անջրպետը կ'ուսումնասիրէր կամմա շողերու միջոցաւ:

ՔԼԻՆՈՐՆ ԿՈՒԶԷ «ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՃ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ»

Մ. Նահանգներու նախագահ Պիլ Կլինթոնը եւ կեղորոնի ձախ 13 լինի մէջ շաբաթավերջին կայացած վեհաժողովի մը ընթացքին որոշեցին թափ տալ կատարութեանց ճիգերուն՝ ընդհանրական «Նոր Տնտեսութիւնը» ի շահ բոլորին պարձնելու համար:

Պետութիւնը պետք չէ միայն սանձէ ելելը տակաւ շուկաներու շահաւորութիւնները, այլ անփկա պետք է թափանցի. թէ ինքնուրուի նման նոր արեւտագիտութիւններու ստեղծած հարստութիւնը արդարօրէն կը բաշխուի. յայտնեցին 14 դեկտեմբերը պաշտօնական հաղորդագրութեան մը մէջ:

Մասոյն առաջինի մը ընթացքին, Կլինթոնը ըսաւ, թէ «տնտեսական աճ եւ ընկերային արդարութիւն» կ'ուզէ. խոստանալով, որ Ռեթրու խմբակի հինգ երկիրները, որոնք մասնակցած են Պերլինի վեհաժողովին, իրենց «գայտնաբերումները» պիտի արժարժեն Ռեթրու յոռաշխկայ ամսուան վեհաժողովին:

Գերմանիոյ վարչապետ Կերհարտ Շրեյտերը, որ վեհաժողովին հիւրընկալի էր, շեշտեց, որ «ուժերու հասարակչոնութիւնը» պէտք է գոյանալը նորըւստ կառավարութեան եւ ելեւտական շուկաներու կարողութեան միջեւ: Ան կոչ ուղղեց, որ ինքնուրուի թով առաջնորդող Նոր Տնտեսութեան «պտուղները» օգտա-

գործունի բոլորին շահին համար:

Յրանալի վարչապետ Լեոնել Ժուրիէն ըսաւ, թէ վեհաժողովը «դէպի քաղաքականութիւն վերադարձի» անհրաժեշտութիւնը արտայայտած է: Ժուրիէն յաճախ քննադատած է ընկերավարական անախական իտէլիաներէ շահապաշարագ հրաժարելու քայլերը:

Վեհաժողովը գլխաւորաբար սկսեցինք յայտարարած է, քան յստակ առաջարկներ:

**ԵՐԻՌՈՒԻ ԻՐ ՄԵՓՍԸՆԸ
ԱՊԸՆՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՌՈՐ ԱՅԵԼԻՆ
ՊԵՏԷ ԸՆԷ**

Միւս կողմէ, Գերմանիոյ պաշտպանութեան նախարար Ռուտոլֆ Շարփինկ շաբաթավերջին յայտնած է,

թէ Եւրոպա աւելի մեծ դերակատարութիւն պետք է ունենայ իր սեփական ապահովութեան հսկելու եւ իսրայէլաւար ընդհանրական գործողութիւններու մէջ, միաժամանակ շեշտը դնելով անդրատարածեան գործակցութեան կարեւորութեան վրայ:

Ան կը խօսէր Պերլինի մէջ ՕԹՍՆԻ «աշխատանքային» ժողովի մը ընթացքին, որուն կը մասնակցէին քաղաքական անձնավորութիւններ, սպաներ եւ անարտարուեստի ներկայացուցիչներ:

Շարփինկ ընդգծած է նաեւ Ռուսիոյ հետ գործակցելու անհրաժեշտութիւնը, դիտել տալով, որ քաղաքական է նոր նախագահ Վլադիմիր Փութինով:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԾՈՅԻ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐԸ ԻՐԱՆԻ ԳՈՐԾԱԿՅԵԼՈՒ ԿՈՉ Կ'ԸՆԵՆ

ՏՈՒՊԱՅ, 4 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Մոնի արարական երկիրները կոչ ուղղեցին իրենց դրացի ոչ արար Իրանին գործակցելու՝ յուժեղութեամբ Արարական Միացեալ Էմիրութիւններուն հետ հողային վեճը:

Մոնի Գործակցութեան Խորհուրդի արտաքին գործոց նախարարներուն միտքեայ ժողովին աւարտին հրապարակուած հաղորդագրութիւնը յոյս յայտնեց, որ Իրան դրական պատասխան մը պիտի ունենայ այս կոչին եւ գործակցի:

Սկստական Արարիոյ արտաքին գործոց նախարար Սէյիմ Ֆայսալ ըսաւ, որ եռակողմանի յանձնախումբը կը շարունակէ իր աշխատանքները եւ Իրանի գործակցութիւնը կ'ակնկալէ:

Մոնի Գործակցութեան Խորհուրդը անցեալ տարի նշանակած էր յանձնախումբ մը, որուն առաջնութիւնը պիտի ըլլայ յուժեղ մը պայտէջ Իրանի եւ Արարական Միացեալ Էմիրութիւններուն միջեւ. հողային վեճին, որ կ'անցնուի Մոնի մէջ երեք կողմերուն, որոնք գրաւած են Իրանի կողմէ:

ՌԻՔՐԱՆԻԱ ՅՈՅՍԵՐ ԿԱՊԱԾ Է ՌԻԱՇԻՆԿՈՐԸՆԻ

ՔԻԵՒ, 4 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Ուքրանիա կը յուսայ, որ Միջազգային Կարգապահ Պիլ Քլինթոնը պիտի խոստանայ շարունակել գործող կանցիլի՝ Եւրոպայի հետ Քիւրեմ ձեռքբերումը եւ ելեւտական օժանդակութիւն յատկացնել՝ Չեռնոպիլի կորիզային կայանի փակումին համար:

Քլինթոնը Երկուշաբթի օր (այսօր) Յ ժամ տեւողութեամբ այցելութիւն մը պիտի տայ Ուքրանիա, Ռուսիայէն Ուաշինկթըն ճամբուն վրայ:

Այցելութիւնը պիտի հաստատուի Ուաշինկթընի եւ Նախկին Խորհրդային այս հանրապետութեան միջեւ ջերմ յարաբերութիւնները: Անոր գաղափարակալ պիտի ըլլայ ըստ ժամանակ յոսք մը, որուն կը նախատեսուի, որ տասնեակ հազարաւոր ուքրանացիներ ներկայ պիտի գտնուին:

Այցելութիւնը «նազմափարկան ընդլիկ գործակցութեան մը» ցուցադրութիւնը կը նկատուի՝ աշխարհի միակ դերակատարութեան եւ դժուարութիւններ դիմացրատող պետութեան մը միջեւ, որ կը փորձէ նախկին կայսերական իր «վարպետներ» Ռուսիայէն, տնտեսականօրէն կայսերայ ըլլալը նուազեցնել:

Ուքրանիա հետեւողականօրէն յայտարարած է, թէ հաւասար յարաբերութիւններ կ'ուզէ մշակել Ռուսիոյ եւ Արեւմուտայի հետ, սակայն կը նախընտրէ Եւրոպայի հետ համարկուած, քան մեծ համեմատութեամբ ժաշամերձ Ա. Պ. Հասարակապետութեան հետ աւելի սերտ կապերու մշակումը:

Նախագահ Լէոնիդ Քուչմա շարափակներով թղթակցեցնելու յայտնած է, թէ այցելութիւնը Խորհրդային ժամանակ իմաստ ունի Ուքրանիոյ համար:

Խորհրդային Միութեան 1991ի քայքայումէն ի վեր, 50 միլիոն ընակչութիւն ունեցող Ուքրանիա այս յարաբերութիւններ մշակած է Ուաշինկթընի հետ, որ անոր նկատման կայսերայ նուիրատուներէն մէկն է:

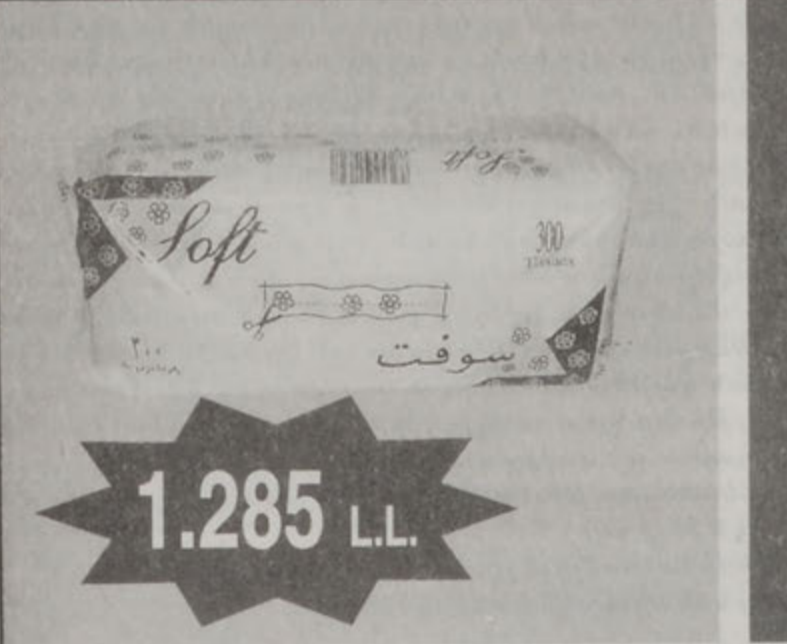
Ուաշինկթըն այս տարի Ուքրանիան իր արտաքին քաղաքականութեան մէջ առաջնահերթութիւնը դարձուցած է:

Քլինթոնը Ուքրանիա այցելութիւնը Ռուսիոյ կողմէ յատուկ ուշադրութեանց ենթակայ պիտի ըլլայ: Մոսկուա, ուժանիւթի իր հայթայթումներու ճամբով, Ուքրանիոյ վրայ տնտեսական ճնշում կը պահէ, անիկա նաեւ «կը նախանձի» Քիւրեմ Արեւմուտայի հետ մշակած ջերմ յարաբերութիւններէն:

ԻՐԱԹԻ ՄԷՉ ՄՈՒՃԱԿԻՏԻՆ ԽԱԼԹԻ ԿԵԴՐՈՆԸ՝ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԻ ԹԻՐԱՆ

ՊԱՂՏԱՏ, 4 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Իրանեան ընդլիմադիր Մուճահիտին խաղճ շարժումը կ'իրակի օր յայտարարեց, որ Թեհրանի կառավարութեան գործակալները յարձակում գործած են շարժումին Իրաքի մէջ գտնուող կեդրոններէն մէկուն վրայ:

Մուճահիտին կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը նշէր, որ իրանցի «հարեկիչներ» երեք հրթիռներ արձակած են Հոմալուն կեդրոնին վրայ՝ Պաղտատէն 300 քմ. դէպի հարաւ: Յայտարարութիւնը կ'աւելցընէր, որ հրթիռները ինկած են կեդրոնէն դուրս, եւ թէ Մուճահիտին գոհօր եւ վիրաւորներ չէ տուած: Ընդլիմադիր շարժումը վերստին յիշեցուց, որ իրեն կը վերապահուի հակադարձելու իրաւունքը: Մուճահիտին կողմէ ուղղեցնուած ԱԲԱԿ իրանց ճանուար քարտուղար Քոֆի Անարի եւ Ապահովութեան Խորհուրդին, որ դատապարտեն յարձակումը:

Soft
1.285 L.L.

990 L.L.

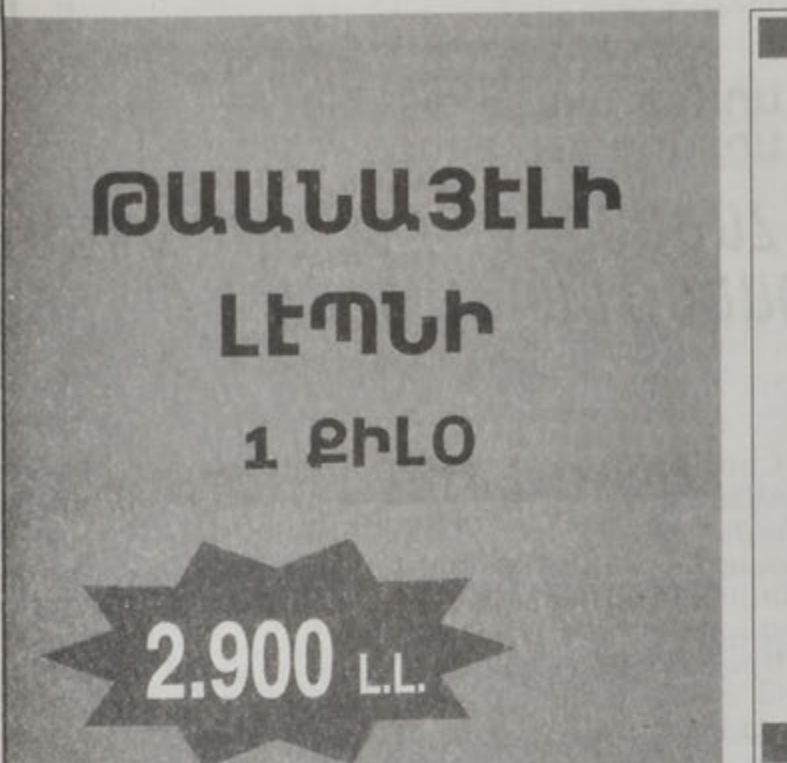

GLOBUS
FRESH GARDEN PEAS
1.535 L.L.

Nada
2.975 L.L.

ԹԱԱՆԱՅԵԼԻ ԼԵՊՆԻ 1 քիԼՕ

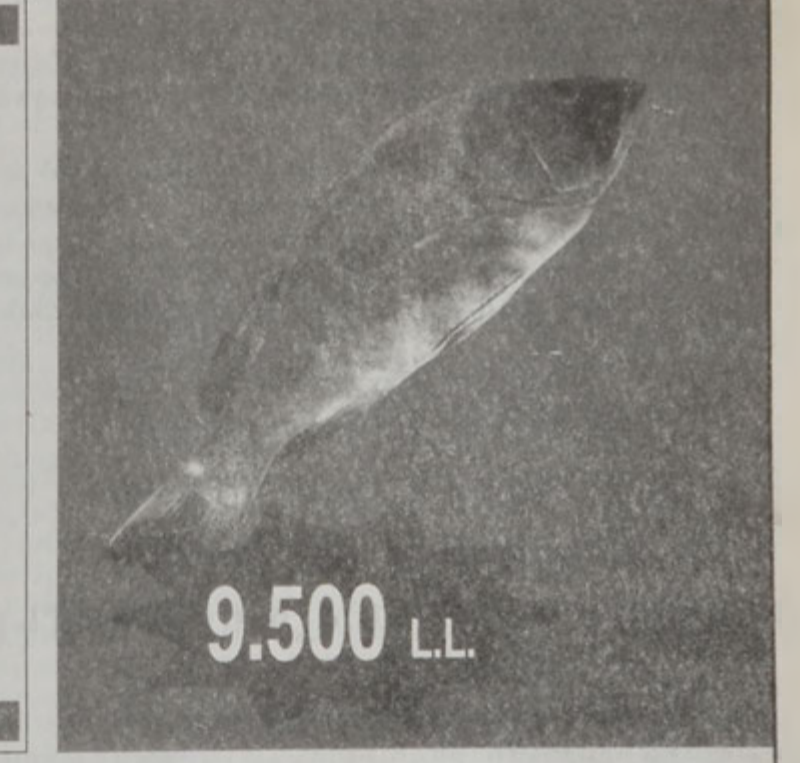
2.900 L.L.

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ MASTER MALL

MASTER MALL
supermarket

ԳՆՈՒՄԻ ԼԱԻԱԳՈՅՆ ՇԱՍՅԵՆ

9.500 L.L.

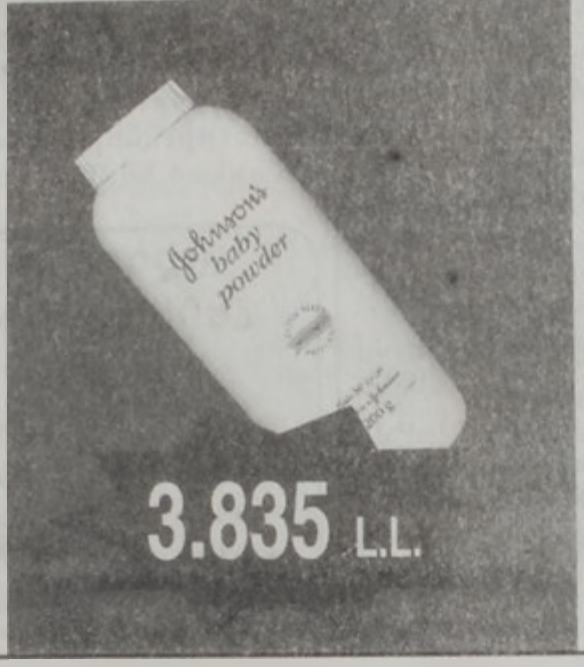
7.675 L.L.

always
ULTRA NORMAL FLOW
3.475 L.L.

NIVEA
SUN
TROPICAL SUN OIL
6.420 L.L.

Johnson's
baby powder
3.835 L.L.

Pampers
2.155 L.L.

ԳՐՈՆ ԳԵՌ ՂԱՐԱԲԱԳՈՒՄ Է, ԻՄԱՅԷՔ

Ասում են, եթե յիշողները կան, ապա կայ նաև Մարգը: Առաել եւս Մարգը կը լինի, եթէ նրա գործը Անմահութեան լուսադասկեր նրամայական ունի: Իրոյնի (նրանց) կիսատ բողակը Ագաւտ, Անկախ, Միացեալ Հայաստանի Արցախի ազատութիւնն էր, որն այսօր իրողութիւն է, թէկուզ տաք եւ սառը գոյններով:

Եւ նա հիմա եկաւ: Վերադարձի պահը սա էր: Եկաւ, որ հսկի կեանքից վերեւ կանգնած, վերելից ամէն ինչ համապատասխան ու ճշմարիտ է երեւում: Յանկարծ հիմա էլ կիսաճամբի չմնա՞նք: Ախր, հիմա շատ ենք մօտեցել Արաբսիւն...

Արցախում դեռ շատ կան Իրոյնի տեսնողներ, իսկ յիշողութիւն պատմողները՝ շատ-շատ են:

ՃԱՏ ՄԻՐՈՒՆ ՍԱՐԻ ԷՐ ՀԱՄԱՐՉՈՒՄԵՆ ԴՇՈՒՍԱՐ - 105 ՏԱՐԵԿԱՆ (ԱՍԿԵՐԱՆԻ ԶՐՋԱՆ, ԽԱՂՍԱԿ)

Չէր տեսնում: Չլմացաւ ո՞վ էր հարցնում Իրոյնից, թե՛ Եւրոպայի, թե՛ Ամերիկայի: Յիշողութիւնն էլ գնում-գալիս էր: Իրոն սիրում է մարդ էր: Թե՛ Եւրոպայի էլ բոլորովորեալով: Եկան մեր կողքի տուն: Անտիպետի տունն էին: Գիւղից էր մարդիկ եկան-գնացին: Իմ պատրուկը (սկսեալ յարցից) դրոսում պահակութիւն էր անում: Երկու-երկու կամ երեք հոգով մարդիկ գալիս էին ու մի քիչ մնում այդտեղ, գնում: Ասում էին Իրոն առանձին գրուցում էր նրանց հետ: Հաց կերան եւ գիշերով գրեցին:

- Հին գիւղամ, քեցին Մամնու դուր: Իրութիւնը փրկուեցի:

ԼԵՆՈՐԱ ԱՒԵՏԻՍԵՆ (ԱՒԵՏԻՍԵՆՅ ՏԱՆ ԹՈՂՆՈՒԿ) : ՏՄՏԿԻ ՊԱՏՄԱՍԻՅ

«Իրոն իր գինակիցներով եկել է մեր տուն: Կանանց ու աղջիկներին տանից հանել է: Թղթեր են դրել սեղանին, խօսել, գծել, հաշիւներ արել (իմա՞ գինււած ու պարտի նախապատրաստութիւն - Ծ. Ա. -2): Յաջորդ օրը աղբի հրոսակները գալիս են ուղիղ մեր տուն: Պարզ է, որ արգէն մատնել են: Իմ պայքը ժողովում է, որ այդպիսի բան չի եղել, Իրոն իրենց գիւղ չի եկել:

Այդ ժամանակ հարեւանի աղջիկը ներս է մտնում՝ կարծելով, թէ նորից Իրոն է եկել ոգեւորուած, ծափ է տալիս, թէ զօրավար՝ Իրո, մենք 4 աղջիկներով գալիս ենք ձեր ջուրատ: Իմ պայքը նստած տեղը քար է կըտրում: Աղջիկը տեսնում է, որ նախ ոչ մէկը չուրախախտեց իրեն, յետոյ էլ բուրբերեւ են խօսում, գլխի է ընկնում, որ արանք թշնամիներ են: Սկսում է խելառ ու ձուռ շարժումներով պարել, հայհոյակներ արել: Վերջում էլ, որպէսզի հաստատի իր խելառ լինելը ուժեղ «տրաքոցով» կազ է բաց թողնում ներկաներին առջեւ ու պարելով տանից գնում:

Այդպէս դրութիւնը փրկում է: Բուրբերը համոզում են, որ Իրոն այդ տանը չի եղել: Կեռանում են: Յետոյ Անտիպետը այդ աղջկան հարս են բերում:

ԳՈՐԳՆԵՐԻ ՎՐԱՅՈՎ ՄԻՆՉԵՒ ԳԻՒԴ ՂՈՒՔԷ ԶԱՐՏԱՐ (ՍԱՐՏՈՒՆՈՒ ԶՐՋԱՆ),-

Այս գիւղը այդպէս էլ մնացել է «Թեւանիստների գիւղ» մականունով: Իրենց «գաշնակցական» անցեալի համար շատ են տուժել...

Երիտասարդները պատմում են. «Իրոն, որ եկել է մեր գիւղ, ճանապարհից մինչեւ գիւղամէջ գորգ են փռել սուրբի տակ... (Հիմա հույսաբերում էր, որ Իրոն գնացել էր Երեւան): Մի գիշեր էլ եկել է եւ բոլորին դրամ բաժանել, որ գէնքեր գնեն: Յաջորդ օրը եկել է եւ հատ-հատ ստուգել... ով ինչ գէնք է գնել: Գիւղի մեծերից այդ օրը քիչ մարդ տեսանք, այստեղ շատ բան կայ գրառելու):

ԱՐՃԱԼՈՅՍ ԲԱՐԱՅԵԱՆ - 80 ՏԱՐԵԿԱՆ (ՍՄՍՆԱ),-

«Երբ բուրբերը գալիս են մեր գիւղի ուղղութեամբ, իմ պայքը տատկիկս ճեմակ քրկալը վերցրել ու աղ ու հացով ընդհատ է գնացել: Այդպէս է հրամայուած եղել իրեն: Շոշկա վանքի մօտ դիմաւորել է նրանց, ինքզինք, որ գիւղացիներին չուրախանէ: Բուրբերը մըտնում են գիւղ, հետախուզում, տեսնում, որ «անվան են, մնում են: Գիշերով մի լաւ իմացնում են արանց, եւ կեսգիշերին անց գիւղի շրջակայքում դիրքեր բռնած հայերը տեղացիներին հետ բոլորին կոտորում են, միայն մի հոգի Ջրատափով փախչում է: Թող գնալ ու պատմի...»

(Խօսքը Մամնայի եակատամարտի մասին: Սրանք ընդամենը պատմիկներ են Իրոնի-Պարտու ճանապարհին մինչեւ աւսօր ծուրած հալ ժողովրդին դարակզբիւն օգնութեան հասած Իրո «երկաթե մարդու» կեանքից):

Իրոն ապրում է Ղարաբաղում: Նրա մասին պատմութիւնները դեռ կը գրառուեն:

... Եթէ չեկանք, ուրեմն ընկանք, եթէ եկանք, ուրեմն կանք: Եւ եկան:

Նրանք եղել են, կան, կը լինեն, քանի որ եկել են, թէկուզ «մի պատու» յիշողութեամբ՝ եկել են:

ՇՈՒՆԱՆԿ ԱՐԱՆՍԵՆ - ՀԱՅՐԱԴԵՏԵԱՆ Ստեփանակերտ

«Երկիր»

«ԱԶԳԱԿ»Ի ՄԵՉ ՏԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Քոյոր անոցը, որոնք կը փափաքեն «Ազգային մէջ գործը ծանոցում հրատարակել, պէտք է քննարկել իմ արգաստում» ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵՎԱՆԻ ԺԱՄԸ 5:

ՍԱՆՉՈՂԵՐԸ Բացառութիւն են: Մահագր կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ գայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԱՃՈՒՐԴ «ՏԻԿՆԻԿՆԵՐՈՎ» ԵՒ ԱՌԱՅ

Ինչպէս եւ պէտք էր սպասել, ազգայնօճանական մամուլը չլայադեցանող րադաւունայ ենթադրուող «տարածքների փոխանակման» շուրջ Հայաստանում բորբոքուած կրքերին եւ այդ իսկ պատճառով երկրում տեղեկուած ներքաղաքական իրավիճակին: Մասնաճորհարար «Ձերկալ» թերթի վերլուծարանները շտապեցին եզրակացնել, որ շրջանում սպասուած է հերթական «ազդեցութեան վերարժանումը», ինչի հիմնական առարկայ կարող է դառնալ Հայաստանը: Միաժամանակ յիշատակում են նաեւ Փութինի՝ «Ինտեստանի նախկին ազդեցութիւնը Անդրկովկասում վերականգնելու» մտադրութիւնները, եւ «տարածքային փոխանակման» գաղափարի դատարարութիւնը Իրանի ներկայացուցիչների կողմից: Բոլոր այս դատողութիւնները, սուփորարք, յանցեցում են «Հետտրակալ հարցերին», ինչպէս, ասեմք, «Արժէ» արդեօք այդ խորագրակերպ վրայ փոխգլխումներ ու գիշումներ ակնկալել Հայաստանին:

Ի դէպ, արժանին մատուցելով ազգայնօճանցի մեր գործընկերներին, մասնաւորաբար, «Ձերկալ» թերթում տպագրուած յոդուածի հեղինակին: Այն, ինչը վերաբերում է Հայաստանի ներքին կացութեանը, նրանք արեւելից ճորձը վերապատմում են ստացուած տեղեկութիւնները, իսկ դրանց մեկնարանման ու եզրակացութիւններ անելու իրաւունքը արդէն յրազրողինն է: Այլ հարց է, թէ որքանով են Հայաստանն գործընթացները, որոնք այսպէս թէլ այնպէս կապուած են դարաբաղեան հիմնախնդրի հետ, ընթանում Ազգայնօճանի շահերի հուշով: Բնականաբար, մեր հարեւաններին ձեռնտու է իրավիճակի ընդհանուր ապակայունացումը Հայաստանում եւ յատկապէս՝ սահմանամերձ շրջաններում: Պատահական չէ, որ յոդուածի հեղինակը, որ թաքցուած չարութեամբ մէջբերում է Մեղրու իշխանութիւնների ներկայացուցիչներից մէկի կարծիքը, թէ «խուճապը կարող է յանգեցնել նրան, որ մարդիկ իսկապէս կը լքեն քաղաքը»:

Ի հարկէ, քաղաքականութիւնն առաջին հերթին արւում է քուլիսներին տեսնում եւ գաղտնիօրէն: Սակայն անդրադուրախային որոշումները ու դրանք մարդկանց մտքի ու գիտակցութեան մէջ վերդներ նախապատրաստող արուեստը փողոց ընդունուած ձեւ է քաղաքականութեան մէջ: Այդ իսկ պատճառով, չնայած «Մեղրու ծախելու» հնարաւորութեան ճանդէպ ունեցած անլուրջ վերաբերմունքին, հարցն է, թէ Գ. Կ. Կ. վերաբերուել այդ մեծ բանասարկութեան շուրջ տեղի ունեցող անցուղարձին:

Բոլորի համար էլ ակնյայտ է, որ կրքերը բորբոքում են արհեստականօրէն: Վերջին շրջանում շատ են քննարկուել նաեւ հետապըն-

դուող նպատակները: Սակայն ազգայնօճանական մամուլում եղած հրապարակումներն առիթ են տալիս այս ամէնին նայել նաեւ մէկ այլ տեսանկիւնից: արդեօք հաշիւ տալիս են իրենց «տարածքների փոխանակման» գաղափարը շահարկող ուժերը, թէ ինչ հետեւանքների կարող է յանգեցնել այդ շահարկումը: Այս հարցն արդէն Հետտրակալն չէ, քանի որ (անկեղծ լինեմք) ոչ ոք, անգամ ամենամեծ դատարկարանները, չեն հաւատում այդ տարբերակի իրական լինելուն: Ու եթէ նրանք այդ քան մտահոգ են երկրի ճակատագրով, ինչու է չեն մտածում, որ կրքերի հետագայ բորբոքումը, ամէն ինչից գատ, կարող է յանգեցնել իրականութեան իրական խուճապին ու արտահոսքին Մեղրու շրջանից:

Այս առնչութեամբ մտաբերում են 1992 թուականին իրավիճակը, երբ ազգայնօճանական մամուլում նկատուած էր պարտուողականութեան հոգազարուութիւն, ինչն առաջ էր քաշուած իրեն դարաբաղեան ճակատում տիրող գործերի իրական վիճակ, երբ ազգայնօճանական բանակը պարտութիւն պարտութեան տեսիլք էր կրում, ինչը նոյնպէս արհեստականօրէն ունեցուած էր երկրի իրավիճակի ապակայունացմամբ ու իշխանութեան փոխութեամբ շահագրգիռ ուժերի կողմից: Չուզեհեռները իրավիճակի խմնաւորուած են: Եւ այն ժամանակ, եւ այժմ խուճապը բորբոքում է անկուսակների տարածման ու բորքումն ան ճանապարհով եւ որոշակի նպատակներով, ընդ որում՝ ոչ միայն քաղաքական: Այն ժամանակ, թ տարի առաջ, նպատակը ձեռք բերուած էր: Ազգայնօճանում տեղի ունեցած իշխանութեան փոփոխութիւնը, ընդ որում՝ հիմնականում ռազմական պարտութիւնների շնորհիւ: Արդեօք փոխակցում է այսօր նման իրադրութեան սպանալիքը Հայաստանում:

Ըստ ամենայնի, այս հարցը Հետտրակալն չէ, քանզի խուճապով շահագրգիռ ուժերը վաղուց արդէն չեն անսպասելի երկրի համար «վտանգի», «չարիքի» կամ ընդհակառակը՝ «օգուտի» հասկացութիւններով: Բոլոր դէպքերում նրանք, ովքեր այդ ուղղութեամբ գործում են բացայայտօրէն, եւ որոնք ազգայնօճանցի գործընկերը գրեթէ աներեր անւանում է «Աջ ուժերի միութեան ներկայացուցիչներ» (խօսակցական լեզուով՝ ՀՀԾ): Նոյնքան ակնյայտ է նրանց գործողութիւնների արդիւնքը ընդլայնել, երբ գործողութեան մէջ է դրւում, ամէն ինչ՝ «Հոկտեմբերի 27-ի առաքելականութեան պատճառներ»-ից մինչեւ մեղրեցիների հայրենասիրութեան լկտի շահարկումը:

Տուեալ դէպքում լկտիութիւնը ամենամեծ մտաւորական է այնպիսի խաղի համար, որի հետեւանքները կարող են շատ վտանգաւոր լի-

նել երկրի համար: Մասնաւոր որ՝ շատ հնարաւոր է, այդ խաղը մէկ կողմից չէ միայն տարւում: Այն ամէնում, ինչ վերաբերում է Ղարաբաղին, ՀՀԾն միշտ ունէր բեմագրութեան մէկ հեղինակ, որի ձեռնարկը զգացում է անգամ Հայաստանի քաղաքական ասպարէզից նրա հեռանալուց յետոյ: Հնարաւոր է նաեւ, որ ներկայումս իրականացուող բեմագրութիւնը ձեռնտու է ոչ միայն այդ մէկ կողմին: Կասկածից վեր է միայն խաղարկուող գործողութեան ամբողջական նպատակը կարողական մասնակիցների համար, ինչպէս կասկածից գերծ են նաեւ անյուստաւորելն արտատուած ճամբարից խաղաղաշտ հանուածները մանր ու կտանալից նպատակները:

«Փոխանակումը», ինչն աստիճանի փոփոխում են նրանք այսօր ամէն մի անկիւնում՝ այնպէս ծելով առանց այն էլ շփոթահար մարդկանց հոգիները, իրենք վաղուց են կատարել: Իշխանութիւն ներկայացնելով՝ նրանք ծ տարի չլիչեցին ո՞չ Մեղրու, ո՞չ ընդհանրապէս սահմանների ու ոչ էլ այնտեղ ապրող մարդկանց մասին, ինչի արդիւնքում սահմանամերձ շրջանները վերածուեցին, ինչպէս այսօր արդէն պարզուել է, աղէտի էլի մէկ գոտու: Ունենալով իշխանութիւն՝ նրանք իրենցից վանեցին այն ամէնը, ինչը խաղաղում էր սեփական բարեկեցութեանը: Այսօր նրանք յանկարծ յիշել են Մեղրու մասին եւ միայն այն պատճառով, քանի որ շահարկման մէկ ուրիշ աւելի յարմար բան չկայ: Դժուար չէ գուշակել, որ «հայրենասիրական» անսպասելի հրաշքը նրանց կը լքի անմիջապէս՝ իրենց նպատակին հասնելու առաջին իսկ նշանների դէպքում: Մի թէ նրանք չէին կանգնած Տէր Պետրոսեանի թիկունքում, որը 1997ին փորձում էր ժողովրդի վրին փաթաթել դարաբաղեան յուժման «փուլային տարբերակը»՝ ինչու է այն ժամանակ նրանք չէր անհնազանդուած հայրենիքի ու ժողովրդի ճակատագիրը: Արդեօք ոչ այն պատճառով, որ նրանց մէջ վաղուց արդէն տեղի է ունեցել վեճը ոչնչութեան, վսեմագոյնը՝ ստորութեամբ, բարոյականը համընդգրկուն լկտիութեամբ փոխարինելու գործընթացը:

ՀՀԾական բանասարկութիւնը ինչպիսի հանդերձանք էլ հազնի՞ հազիւ թէ որեւէ սպառնալիք ներկայացնի իրենց: Սակայն քաղաքական-չարչիական այս անուրբ, որը սող-րել են աւելի քան հզոր ու նշանակալից ուժեր, կարող է շատ վտանգաւոր լինել ոչ թէ կայնաւոր գործող «տիկնիկներով», այլ եւ չափանց լծարձը ու պատասխանատու խաղաղութեամբներով:

ՍԱՐԻՆԱ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ
«Գոլոս Արմենի»

ՀԱՅ - ԻՐԱՆԿԱՆ ԅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԻՆԸ ՏԱՐԻՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՆՈՒՐ ԳԾԵՐՈՎ

ՈՉ ԿՐՕՆԵՐԻ, ՈՉ ՂԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ՏԱՐԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԽՈՐԱՅՄԱՆԸ ԶԵՆ ԵՐԿՆՈՂՄ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԽՈՐԱՅՄԱՆԸ

Խորհրդային Միութեան փլուզումից յետոյ Իրանի Իսլամական Հանրապետութեան հիւսիսային 1,740 քիլոմետրանոց սահմանը բաժանուեց երեք նորանկախ հանրապետութիւնների՝ Թուրքմենիստանի, Ազրայճանի (Նախիջեւանի Ինքնավար Հանրապետութեան հետ) եւ Հայաստանի միջեւ: մեղ երկրի բաժին ընկաւ ընդամենը 45 քիլոմետր երկարութեամբ սահման, որը շրջափակուած Ծանր տարիներին մեզ համար արտաքին աշխարհի հետ ցամաքային հաղորդակցութեան (շայտաբերած սահմանափակուել էր Ազրայճանի, Թուրքիայի եւ անկայուն Վրաստանի միջեւ) միակ յուսալի եւ կենսարար ճանապարհն էր: Այսօր Հայաստանի, արաւելու եւ Իրանի համար այդ սահմանը դարձել է ռազմավարական խիստ նշանակաւոր ունեցող:

Ընդհանրապէս, հայ-իրանական յարաբերութիւնները պէտք է բաժանել երկու մասի՝ Հայաստան - Իրան եւ Լեռնային Ղարաբաղ - Իրան: պաշտօնական թեորումը, ինչպէս աշխարհի եւ ոչ մի երկիր, չի ճանաչել Լեռնային Ղարաբաղի տէ քաղաքականութիւնը, սակայն թեորումը Լեռնային Ղարաբաղի հարցում չափազանց զգայուն է, ի շատ դէպքերում Հայաստան - Իրան փոխյարաբերութիւնները Հայաստանաւորուած են Լեռնային Ղարաբաղի խնդրով:

Լեռնային Ղարաբաղի հարցում այժմ պահպանուող սթաբիլիտետը հարաւորութեամբ է տալիս թեորումներ խուսաճուել Հայաստանի եւ Ազրայճանի հետ յարաբերութիւններում, ազդեցութիւն ունենալ երկու երկրների վրայ: Եթէ բնարկելու լինենք Լեռնային Ղարաբաղի ապագայ կարգավիճակի երեք հնարաւոր, ակելի ծիշը, տեսական տարբերակները, կը նկատուեն: Ա) եթէ Լեռնային Ղարաբաղը ճանաչուււմ է Ազրայճանի անբաժանելի մաս, ամրագրուում Հայաստանի իշխանութիւնների կողմից, ապա նման դէպքում թեորումը կորցնում է Պաքուի վրայ ճնշելու լծակներից մէկը: Բ) Լեռնային Ղարաբաղը տէ ժողով միանում է Հայաստանին: այս տարբերակը եւս անընդունելի է թեորումի համար: Ազրայճան գետնի վրայ տարբեր պարսիկները եւ ազրայճանցիները դաւանում են իսլամի շիա ուղղութիւնը եւ հինգ կրօնական գործօնն է ստիպում Իրանին բարոյապէս աջակցել Ազրայճանին: Գ) Լեռնային Ղարաբաղը հռչակոււմ է անկախ պետութիւն, նման կարգավիճակը եւս չի բխում Իրանի անդրկովկասեան քաղաքականութեան շահերից, քանի որ թեորումի կարծիքով ի վիճակի է անկախ լինել որեւէ հզոր պետութեան օժանդակութեամբ, հետագայում գերտիր պետութեանը կցորդ դառնալու վտանգով, դար-

նալու մեր շրջանի ոստիկանը, ուղղուել շրջանի երկրների դէմ: Որպէս օրինակ բերում է Իսրայէլը:

Լեռնային Ղարաբաղի ապագայ կարգավիճակի ամենաընդունելի տարբերակը ներկայումս պահպանուող սթաբիլտետն է, այս դէպքում եւ Իրանը, եւ Ռուսաստանը Ազրայճանին եւ Հայաստանին զգացնել են տալիս շըրջանում իրենց ներկայութիւնը:

Լեռնային Ղարաբաղի հարցում Իրանը որդեգրել է հետեւեալ սկզբունքը. որպէս շրջանում հզոր մահմետական պետութիւն, բարոյապէս աջակցում է Ազրայճանին: մինչդեռ ռազմավարական առումով Հայաստանը եւ Իրանը դաշնակիցներ են: Երբ հայկական ուժերը 1993-1994 թուականներին ազատագրեցին Ղուբաբուլի, Ձանգելանի եւ Ջերաբաղի շրջանները, որոնք սահմանակից են Իրանին, հայ-իրանական 45 իրոմետրանոց հատուածը երկարեց: Փառնութեան անութեան վտանգը սպառնալից է նաեւ Իրանին, եւ հաշուի առնելով երկրի հիւսիսում բնակուող միլիոնաւոր ազրայճանցիների առկայութիւնը, հայ-իրանական սահմանը ընդարձակումը բխում է թեորումի շահերից: Մեր դարի 30ական թուականներին Իրանի վարչակարգը մեծ սխալ թողուեց Նախիջեւանի հատուածում տարածքների փոխանակելով Թուրքիայի հետ, թոյլ տալով վերջինիս անմիջական ցամաքային սահման ունենալ ցեղակից Ազրայճանի հետ: Պատմական սխալն ուղղելու նպատակով այսօր Իրանը Նախիջեւանի հետ պահպանում է յատուկ յարաբերութիւնները: Արաք գետի կամուրջը (Ջուլֆայում) քափանցիկ է, թոյլ է տալիս նախիջեանցիներին անարգել անցնել Իրան, առելուր անել: Իրան - Նախիջեւան յարաբերութիւնները ջերմ են, եւ թեորումը չի թաքցնում իր յաւակնութիւնները այս ինքնավար հանրապետութեան նկատմամբ:

Հայաստան - Իրան փոխյարաբերութիւնները, ինչպէս ցոյց տուեց փորձը, պայմանաւորուած են նրանով, թէ ինչ ուժեր են Հայաստանում իշխանութեան դէպից: Այսպէս, 1998 թուականին իշխանափոխութիւնը գրեթէ չազդեց երկրում յարաբերութիւնների վրայ: Եթէ նկատուեն, որ վերջին երեք-չորս տարիներին որոշ ստեղծութիւն է նկատուում, ապա դա բնուել պայմանաւորուած չէր իշխանափոխմամբ, որովհետեւ հայ-իրանական յարաբերութիւններում լարուածութիւնը նկատուում էր մինչեւ իշխանափոխութիւնը:

Իրանը զուշաւորութիւն է դրսեւորում հայ-իրաքական յարաբերութիւնների մերձեցման պարագայում, դ

գրականություն և մշակույթ

ՄԵՐ ՏԵՍԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

«ԵՆՈՒՐՈՓ ԱՐԹ 2000» ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԵՍԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՉ, ԳՐՈՂ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱԲԱՆ ՓԱԹՐԻԵ ՊԱՐԷՐԻ ՀԵՏ

Այս տարի Մայիսի 2000 յոթելենական թուականի առիթով ժրգետի մէջ կազմակերպւել էր երկրագունդի մեծագոյն ժամանակակից կերպարուեստի ցուցահանդէսներէն մէկը: Բացումը տեղի ունեցաւ պետական բարձրաստիճան անձնատրուութիւններու հովանաւորութեամբ եւ ներկայութեամբ: Ներկայ էին նաեւ միջազգային լրատուական բազմաթիւ գործակալութիւններ եւ մամուլ, որոնք լայնօրէն անդրադարձան այս ուշագրաւ միջազգային ցուցահանդէսին:

Այս ընդարձակածաւալ ցուցահանդէսին այս տարի մէկի փոխարէն հրաւիրուած էին ութ երկիրներ, որոնք կը ներկայանային մէկական արուեստագէտներով: Հրաւիրուելու արժանի էր նաեւ Հայաստանը: Հայաստանի տաղանքը կը գրադէցնէին Էտուար Սասուն Աւագանի ստեղծագործութիւնները, որոնք թէ՛ հմտական առումով, թէ՛ իրենց շօշափած (նաեւ հայրենասիրական) թեմաներով մէկ արտայայտչականութեամբ իւրայատուկ ուշադրութեան արժանացան ամբողջ ցուցահանդէսի ընթացքին:

Յատուկ ուշադրութեան արժանացան նաեւ «Լը Մոնտ Արապ» թանգարանի ներկայացուցած սէնտիցի գոյգ գեղանկարիչները (Թահա Սապպան, Ապտալա Շէյխ), որոնք արուեստէն այն կողմ անցնելով՝ վերացարկուած եւ «անպատասխան կեանք»ի մոտիւններով կ'արծարէին նաեւ մարդասիրական հարցեր:

Լիբանանէն ներկայ էր «Նուազ Արք» ցուցարարը, որ կը ներկայացնէր չորս լիբանանցի, երկու հայրենի եւ երկու ռուս գեղանկարիչներ:

Ուշագրաւ էր, որ գոյցերիական յայտնի «Կրիւլէրի Ֆանթասթիք Արթ» թանգարանին կողմէ գնուելու համար տարուան լաւագոյն նկարը ընտրուեցաւ Վահրամ Դաւթեանի «Կէս գիշերային խաղ» ինչպէս որ: Վահրամի այս ինչպէս որ վեց ամիս շրջելէ ետք Եւրոպայի տարբեր երկիրներ, մնայուն կերպով պիտի հանգրուանէ յիշեալ թանգարանին մէջ:

Յուցահանդէսին կը մասնակցէին միջազգային գեանի վրայ իրենք գիրքը հաստատած եւ բազմաթիւ մրցանակներու արժանացած շարք մը ժամանակակից կերպարուեստագէտներ (Ինչպէս՝ Ատալպերթ Շիքերըր, Լիզա Լիտո, Սոմա Սէր, Ժուստին Պարուս, Տոմի-Նիքո Զոլանգի եւ այլն), որոնք պիտի անդրադառնան հետագային անելի հանգամանորէն:

Այս առիթով շահեկան գրոյց մը ունեցանք «Ենուրոփ Արթ 2000» ցուցահանդէսի գլխաւոր կազմակերպիչ, գրող եւ արուեստաբան Փաթրիք Պարէրի հետ:

Հարցազրոյցը՝ ստորեւ.

ՀԱՐՅՈՒՄ - ՈՎ Կ Փաթրիք Պարէր:
 «ԱՍԱՍՄԱՆ - Ֆրանսացի ես: 1975ին Փարիսի բանգարանին կից բացած եմ արդի կերպարուեստի ցուցարան մը եւ ժամանակի ընթացքին մասնակցելու համար այս գործին մէջ: Իսկ 1985ին ժընեւ գալով հիմն դրի նմանատիպ երկրորդ ցուցարանի մը: Այս երկու արուեստի հիմնարկները գուցենաբար կը գործէին միջին 1993 բուսկանը: Ասկէ ետք վերջնականապէս հաստատուեցաւ ժընեւ, ուր տեղւոյն «Թէկար» ցուցարանի գուցենա 1992ին հիմն դրի «Ենուրոփ Արթ» ամէնամեայ միջազգային

Տիգրան Գրիգոր, գրող եւ գեղանկարիչ՝ Գրիգոր Գուրգանի գրիչին կը պատկանի ստորեւ տրուած «Երազ»ը, ուր վիճելի հարցը հաւանաբար կ'արդարացուի իր երազային բնոյթով:

Իմ տեղը աստղերն են, աստղերի աշխարհը, սիւները: Իմ տեղը աստղերն են ու սիւները: Բազմա երազներով: Եւ ուր միայն չեն լինում իմ սիւներով կազմուած թափառուները ընթացքով: Ինչ շուրջընտրու աստղեր, անթիւ-անհամար աստղա-հոյակեր, աշխարհներ խեղճոնոր, խեղճոցոնոր, ոչ մի բանի չնմանուող, ոչ մի հետ չհամեմատուող... Եւ ինչ անակակալներ, հանդիպումներ նաեւ անհատալի, անընթացի...

Անցեալ գիշեր երազիս մէջ յայտնուեցի, հաւա, այդպիսի մի աշխարհում, այստեղից բաւական հեռու, այնքան հեռու, որ չէի տեսնում մեր այս երկիր կողմէն հողագունդը, իսկ արեւը երեւում էր ինչպէս մի փոքրիկ, հազիւ նշմարելի աստղ: Ան այստեղ, այս հեռու արաշխարհում, չորս կողմից աստղերից թափուող շագանակէն ցոլի տակ տեսալ վերելից, բաւական վերելից մի սեղան, այդ սեղան, շատ երկար, կարճ հաստաբետ տախտակից ազուցուած, եւ սեղանի շուրջը բազմած բոլոր ժամանակների, բոլոր ժամների ու ժողովուրդների մտածողութեան ու քերթութեան արդէն յանրժողութեան գնացած մեծութիւններին, հանճարներին սկսած ինչ յունական փիլիսոփաներից, ողբերգականներից: Յետոյ ցատկ դէպի այս կողմը, վաղ եւ միջին դարերը, դէպի մորթուած ձեւաւորուող եւրոպական բազմակարգութիւնը Շէյքսպիր, Տալթ, եւ նրանց նկատուելի իսկոյն, լետու արեւի մօտ ֆրանսական, գերմանական, անգլիական շնորհալից ժամանակները, Կտօթէն նրանց կենտրոնում, լետու ոչ պակաս շքեղ դալայի շարքը ռուսական դասականների Պուշկինին շրջապատած, Տոստոյեւսին, քիչ այս կողմ թուրքերը, ու այսպէս, մինչեւ մեր ժամանակները: Իսկ այդ շատ երկար սեղանի գլխին, որպէս սեղանապետ, իր հանդիսաւոր, վեհ տեսքով բազմել էր Սեմ Գոմերտը... Գոմերտը, աչքերը փակ,

ցուցահանդէսին, որուն գործունէութիւնը կը շարունակեմ ցարդ:

Հ.- Մանուկ Մանուկ:
 «Ենուրոփ Արթ»ին:

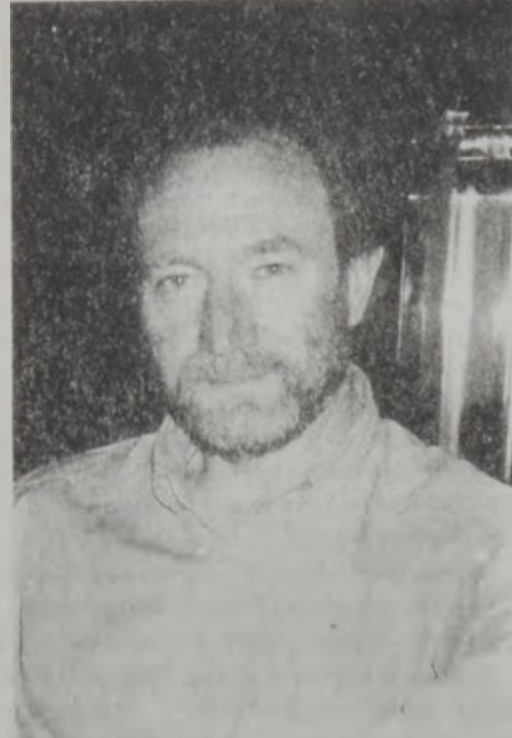
«Պ. Թեթեալ կըր-նակը ըսելու որ «Ենուրոփ Արթ»ը արուեստի մեծ ընտանիք մըն է: Ան ի կա բաց եւ արուեստի բոլոր ուղիները ինքնուրու պիմաց: Մենք կը ձգտուինք բոլոր տեսակի ըմբռնումներու եւ նաեւ ի տեր արուեստագէտներին ու արուեստասէրները համախմբել եւ զարկ տալ արուեստի երկխոսութեան տարբեր ժողովուրդներու միջեւ:

Հ.- Ինչպէս եւ քանի՞ երկիրներ կը մասնակցին «Ենուրոփ Արթ»ին եւ կամ որքան նայելուներ կ'ունենաք եւ ինչ որակով:

«Այս տարի տարբեր երկիրներէ եկած շուրջ 70 ցուցարաններ, բանգարաններ եւ արուեստի այլ հաստատութիւններ կը մասնակցին «Ենուրոփ Արթ»ին: Հակառակ անոր որ մուտքը դրամով է տասը գոյցերիական ֆրանկ (7 ամերիկեան տոլարէն անելի), ինչպէս որ գուր խեղճ, ժողովուրդը խոտներամ ներկայութիւն էր ցուցահանդէսին: Թէեւ այս տարի տակալին ընդհանուր գնահատակութիւնը կատարած, սակայն վստահաբար շատ անելի է. քան անցնող տարին. երբ ունեցած ենք չորս հարիւր հազար այցելու: Այցելուներու մէջ կան ամէն տեսակի եւ տարիքի արուեստագէտներ, սկսեալ աշակերտներէ մինչեւ բոշակառուներ: Ինչպէս տեսաք, կա նաեւ իրաւ մը, որ կու գա ոչ միայն դիտելու եւ արուեստը ըմբռնելու, այլ նաեւ գնելու եւ տուն տանելու իր հաւանած նմանները:

Հ.- Հոս դուք նկատու ունիք միայն ժրգետի եւ կամ Ջուլիետի ընկերները:

«Ո՛չ, եթէ հիմա վարձ կանտոնը իջնէք հոն ոլլիտի նշմարէք բազմաթիւ ինքնաշարժ-

Ֆրանսացի գրող եւ արուեստաբան Փաթրիք Պարէր

ներ, եկած՝ դրացի երկիրներէ: Ի վերջոյ, ժընեւը եւրոպայի սիրտն է եւ արուեստի միջազգային կեդրոն մը:

Հ.- Ըստ ձեզի, ներկայիս կերպարուեստը ինչ ուղիով ծեւար կ'ընթանայ:

«Նոր եւ արական արուեստ ստեղծելու համար տեղի կ'ունենան զանազան տեսակի փորձեր, որոնց մէջ որոշիչ դեր կը կատարեն արեւտագլոբալական արտայայտչականութիւնը, բազմաթիւ արտայայտչամիջոցներու համադրումներն ու համակարգիչները:

Հ.- Համակարգիչներու մասին կան տարբեր կարծիքներ, ըստ ձեզի, ստեղծագործական կեանքի մէջ անոր մուտքը դրական է, թէ՛ ժխտական:

«Կախում ունի համակարգիչը գործածող արուեստագէտէն: Եթէ ճիշդ եւ տեղին գործածուի համակարգիչը, դրական դեր ունի, որ կատարէ արուեստագէտի մը ստեղծագործական կեանքէն ներս:

Հ.- Այսօր արուեստի գլխաւոր շուկաները ո՞ւր կը գտնուին:

«Արդար ըլլալու համար ոլլետք է որ ընդունինք, թէ սոյառողական գետնի վրայ առաջնաւիճակ տեղը կը գրաւեն Մ. Նահանգները, իսկ եւրոպայի մէջ՝ Գերմանիան:

Հ.- Ինչո՞ւ:

«Մ. Նահանգները, ի մասնաւորի Նիւ Եորքը, հակամետ եւ նորութիւններ յայտնաբերելու եւ ցուցարաններու: Նոյնը կ'ընէ Գերմանիան Եւրոպայի մէջ: Սակայն ժընեւը այս հարցով կը կանխէ միւսները եւ մեր առաւելութիւնը այն է, որ մենք կը ցուցադրենք թէ՛ Արեւմուտքի եւ թէ՛ Արեւելքի

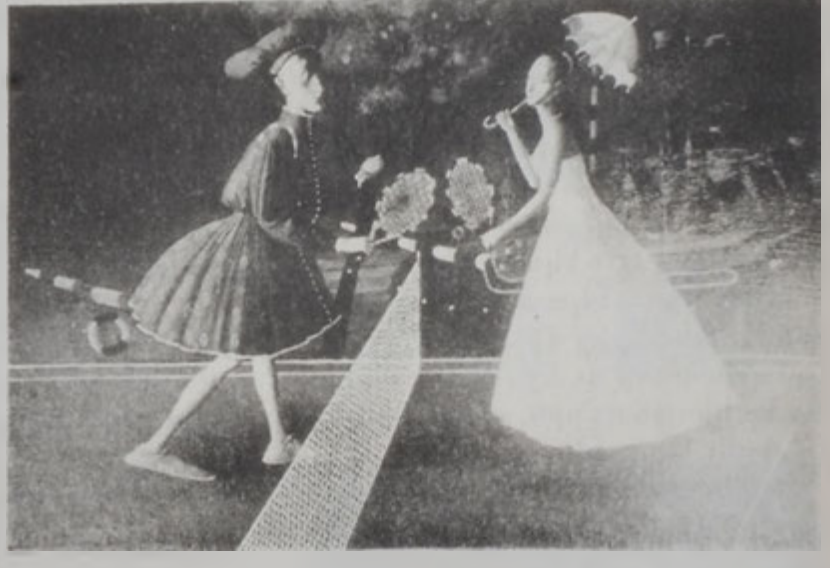
ժամանակակից արուեստը:

Հ.- Որակ ստեղծելու համար արուեստի դատական մարմին ունիք:

«Սկզբնական տարիներուն ունէինք, սակայն իմ առաւելաբար մենք է որ կը հրաւիրենք մասնակցողները, միշտ ի մտի ունենալով մեր չափանիշները:

Հ.- Իսկ գո՞վ կը հրաւիրէք:

«Ունինք մնայուն մասնակիցներ, ոմանք ի սկզբանէ կը մասնակցէին, իսկ ուրիշներ հետագային սկսան ու ցարդ կը շարունակեն: Օրինակի համար, «Լը Մոնտ Արապ» Փարիզի բանգարանը չորս տարի առաջ սկսաւ եւ միշտ կը մասնակցի: Մենք կը հրաւիրենք նաեւ արուեստի այլ հիմնարկներ եւ բանգարաններ, ինչպէս՝ «Միլգէ Փիլիէն» եւ կամ

Վ. Դաւթեանի «Կէս գիշերային խաղ» գեղանկարը, Կրիւլէրի «Ֆանթասթիք Արթ» արդի թանգարանին կողմէ ընտրուեցաւ իբրեւ գնուելու եւ գոյցերիական թանգարանին մէջ մնայուն տեղ ունենալու լաւագոյն գեղանկարը:

Կրիւլէրի «Միլգէ տը լ'Ար Ֆանթասթիք»ը: Ամէն տարի կը հրաւիրենք նաեւ երկիր մը: Անցեալ տարի մեր հիւրն էր Լիբանանը, եւ «Ժանիկ Ռոյպիլ» կալըրիս ներկայացուց Լիբանանի վերջին քառասուն տարիներու կերպարուեստը: Իսկ ինչ կը վերաբերի մասնակցող միւս ցուցարաններուն, մեծ մասը մենք

Անկիւն մը՝ Հայաստանը ներկայացնող տաղաւարէն:

կը հրաւիրենք նկատու ունենալով անոր որակը, իսկ ուրիշները իրենք կը դիմեն:

Հ.- Ձեզի դիմողները ընդհանրապէս կ'ընդունին:

«Ո՛չ, ընդհանրապէս, այս տարի քսան ցուցարաններ մերժուեցան, «Ենուրոփ Արթ»ի չափանիշներուն համար:

«Սկզբնական տարիներուն ունէինք, սակայն իմ առաւելաբար մենք է որ կը հրաւիրենք մասնակցողները, միշտ ի մտի ունենալով մեր չափանիշները:

Հ.- Անցեալ տարի միայն մէկ երկիր հրաւիրած կիք: Իսկ այս տարի շատերը կը նշմարենք հոս: Ինչպէս կը բացատրէք այս երեւոյթը:

«Տրուած ըլլալով, որ 2000 բուսկանը բացարկ երեւոյթ է, մենք հրաւիրեցինք ութ երկիրներ, որոնց շարքին՝ նաեւ Հայաստանը:

Հ.- Յառաջիկայ տարի արդէն որոշած է կիքներ հիւր երկիրը:

«Այո, յառաջիկայ տարի մեր հիւր երկիրը պիտի ըլլայ Սեւասական Արաբիան, որ հետաքրքրական ժամանակակից արուեստ ունի:

Հ.- Ձեր անմիջական ծրագրերը՞ որ...

«Յառաջիկայ տարի «Ենուրոփ Արթ»-ի հիմնարկութեան տասնամեակն է: Կը պատրաստուելին դարձաւ բացառիկ շուրջով նշելու զայն:

Ե Ր Ա Ջ ...

հայեացքը վեր ու համակ լողութիւն դարձած, տանում էր, հաւ, այդ սիւներով կազմուած խորհուրդը, իմ հասկանալով հանճարների խորհուրդը...

Հանճարների, պարզապէս տիտանների այս արեւոյազը, հաւ, սովորութիւն ունէր երբեմն երբեմն իր մօտ հրաւիրել երկիր մուրաբի մտքի ու գրչի դեռ ապրող ու գործող մեծութիւններին ազգերի ու ժողովուրդների կողմից ճանաչուած, համընդհանուր ընդունելութիւն գտած, հրաւիրել ու մասնակից դարձնել իրենց ասուլիսին, իրենց խորհրդածութիւններին, վեճերին, մտքերին, որոնումներին... Այս լսելու նաեւ հրաւիրելին, լսելու նախքան, նախ հաշուհաշուութիւն իր արածի ու չարածի մասին: Եւ հրաւիրելը կերպարունակ ծայրով, առաջին դասարանի աշակերտի շփոթաւոր տեսքով պիտի հաշիւ տար իր ապրած ու տրած կեանքի մասին: Այս նաեւ այն մասին, ինչը դեռ չէ արել, ինչ պարտք ունի... Թէ ունի կանչել, ունի լսել, նախապէս որոշում էին իրենց խորհրդի անդամները: Նա, հրաւիրելով, պիտի արժանի լինի մտաբերու նրանց սեղանի շուրջը, մտաբերու նրանց կողքին... Շատ էին խստապահանջ ընտրութեան հարցում, հանճարների խորհրդին ներկայանալու իրաւունքը չէին տրուում, համաձայն պիտի լինէին իրականում խորհրդի բոլոր անդամները: Յետոյ ինչ-որ կերպ տեղ էր հասցում հրաւիրել:

Ահա հանճարների խորհուրդը որոշում է, որ այս անգամ իրենց ներկայանալու, իրենց սեղանի շուրջը բազմելու իրաւունքը տալ, ո՛ւմ, Սիլվային, դատերը մի ժողովուրդի, որը կըչուում է հայ ժողովուրդը, եւ որի մասին թէպէտ գիտեն գրեթէ բոլորը, բայց բոլորը չէ, որ գիտեն, թէ որտեղ է նրա տեղը երկիր մուրաբի վրայ... Այս ինչն է

յանճարարում բերել Սիլվային իրենց մօտ. թէ ինչու ինչ կարգին չհասկանայ, բայց հաւանորժն այդ պատճառով, եւ ապագայիս լաւ գիտելու այդ նրանց մտաւայրը տանող ճանապարհը, աստղերի միջով անցնող այդ ոլորտը ճանապարհը, ու կարող էի Սիլվային տեղ հասցնել առանց շատ յոգնեցնելու:

Եւ հաւ, մի պայծառ արեւուտ օր դուրս եկանք երկուսով, Սիլվան ու ես: Սիլվային տանում էի ձեռքից բռնած, տանում էի բոլոր կողմերից փայլատակող տեսակ-տեսակ աստղերի, վիթխարի աստղափայլների, գալարապտոյտ սպիրալների, ցնորական գեղեցիկութեան միգամտութիւնների, գարիւրելի ուժով բոցաւառուող քուսակների, աներեւակալի արագութեամբ առկայծող պոլուսարների արանքով, ու անընդհատ յուշում Սիլվային ակնքնի նաեւ, որ ինչի այդ ամենը, տիեզերական այդ ճանապարհը, ինչի վերադարձին չմուրտկուելու համար...:

Վերջապէս տեղ հասանք: Բացում է դուռը կիսով չափ, Սիլվան շքեղում է իր անուրը, դրան մօտ կանգնուած գլխով է անում, ու ներս է թողնում Սիլվային... Ես մնում եմ դուրս, ինչն ենք չեն թողնում... Բայց դուռը կիսաբաց է, ու տեսնում եմ, թէ ինչպէս է Սիլվան վարամտ քայլերով մօտեցնում սեղանին... Նա, Սիլվան, այս երկիր վրայ երբեք չէր թողնու, երբեք իրեն չէր թողնու Սիլվան, հիմա, մի բուռ դարձած, շփոթաւոր վիճակում է, չի համարձակում գլուխը բարձրացնել, բայց զգում է, թէ որտեղ է ինքը, եւ ովքեր պիտի լինեն սեղանի շուրջը բազմած... Յաջողոր պահին վախ-վրիշելով բարձրացնում է գլուխը ու, Աստուած ինչ, տեսնում է սեղանի այս ծայրին, շատ մօտիկ կից ո՛ւմ Աւետիք Իսահակեանին ու Չարեմնին:

կողք-կողքի մտած. Սիլվան յանկարծակիի եկած, այլալուծ, քայլերն ակամայ ուղղում է նրանց կողմը. մօտեցնում է ու... փլուում վարպետի ու Չարեմնի մօտ... Ես չեմ տեսնում Սիլվայի դեմքը, ես տեսնում եմ միայն նրա ցնցուող ուտերը... Յետոյ վարպետը ձեռք փաղաքշանքով դրեց Սիլվայի գլխին շքեղաւոր, չէի լսում, բայց հասկացալ շրթունքների շարժումը. «Երեւակեւ ես, աղ-քիկս...»: Իսկ Չարեմնը փոքր-ինչ հեզական ժպիտը դնեցին, գրկելով Սիլվային, օգնեց նրան ոտք կանգնել:

Կանգնեց երեքալով, անկարող քայլ իսկ անելու, հայեացքն է միայն շարժում դառնալ, անըտապ, ու այնտեղ, քիչ վերելում մի ծանօթ, խիստ ծանօթ դեմք է ճշմարտում յանկարծ կարծես մուշի միջոց... Սիլվան ցնցուեց, ո՛վ Աստուած, նա է թունաւեանը, հանճարող լոտեցին, Յուդիաննե թունաւեանը, փոքր-ինչ գունատ, մտառոգ, հազիւ նկատելի ժպիտը աչքերին, հայեացքը հետո մի անորոշ կէտի յառած... Սիլվայի սիրտը փրկեց, փորձեց մօտեցնել, փարսել նրան... Նա լուռ արտասուում էր... մի անսահման կարօտ ճգնում էր հողին... «Այի, հէ՛յ, Գիթու...»:

Սիլվան ուժ գտաւ, վերջապէս, իրեն հաւաքելու, դժուարութեամբ բարձրացրեց գլուխը, ու միայն հիմա նկատեց սեղանը, հսկա սեղանը, տեսաւ ու ճանաչեց շատերին, բոլոր ժամանակների, բոլոր ժողովուրդների մեծերին, մտքի ու գրչի անմահներին... Բոլորի, գրեթէ բոլորի հայեացքներն ուղղուեցին դէպի Սիլվան, շատերի դեմքին հետաքրքրութիւն կար, հետաքրքրութիւն, թէ ով է, որտեղից է... Շքեղում էին իրար ակնքի, Յայաստանից է, հա, Յայաստանից... Հայ ժողովուրդին դուստրն է... Այն ժողովուրդի, որը հազարամեակներ առաջ դուրս եկաւ երթի պատմական մարաթոնի, շուտերեցի, բարեխաղների, քաղաքացիների, ասորեստանցիների, խալդերի, խեթերի, ուրարտացիների եւ այլ ու այլ ժողովուրդ-
ԳՐ. ԳՈՒՐԶԱԴԵԱՆ

ՊԱՂԵՍԻՆՅԻՆԵՐԸ ՊԷՏՔ Է ԱՂԱԲԻՆԻՆ ԻՐԵՆՅ ՈՒԹԻՆ

ԿՐԸՔ ԻՐԱՆԻ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՂԵՂԵՎԱԿՆԵՐԸ

Իրանի գերագույն ղեկավար աջախոյա Ալի Խամենեյի կողմից ղեկավար պաղեստինցիներուն չզիջելու Խորաշխի եւ տեղի չտալու անոր զիմաց:

Խամենեյի, որ կր խոստեր տասնեակ հազարավոր իրանցիներու դիմաց՝ նախկին ղեկավար աջախոյա խոմէյնի մահուան յիշատակին նուիրուած հանդիսութեան մը ընթացքին, ըսաւ, որ պաղեստինցիները պէտք է ապաւինին իրենց ուժին եւ երբեք պէտք չէ յուսահատին ու յուսալքուին, որովհետեւ օր մը ամէն մարդ պիտի տեսնէ, որ Պաղեստին վերագործած է իր իսկական իսլամ, քրիստոնեայ եւ հրեայ սեփականատէրերուն:

Խամենեյի դիտել տուաւ, որ ինչ որ պատահեցաւ Լիբանանի մէջ, կրնայ կրկնուիլ, այս անգամ՝ Պաղեստինի մէջ: Խոմէյնի դամբարանին շուրջ հաւաքուած տասնեակ հազարավոր իրանցիները «Անկցի՛ Խորաշխի» կր գողչին Խամենեյի խօսքին ընթացքին:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՇՐԷՕՏԸՐ ԼԻԹՎԱՆԻԱ, ԼԱԹՎԻԱ ԵՒ ԷՍԹՈՆԻԱ Կ'ԱՅՅԵԼԷ

ՊԵՐԼԻՆ. 4 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Վարչապետ Կերմարտ Շրեօտըր այս շաբաթ պիտի դառնայ գերմանացի առաջին վարչապետը. որ Պալեստին երեք երկիրներ՝ Լիթվանիա, Լատվիա եւ Էստոնիա, այս ցերեկին պիտի տան: Միութեան անոնց անդամակցութեան հարցը արձարծելու համար:

Գերմանիոյ մէջ կառավարական աղբիւրներ յայտնած են, թէ նշանակւից է, որ Շրեօտըր, որուն ետօրեայ այս ցերեկին պիտի սկսի երկուշաբթի օր Էստոնիոյ մէջ, Պալեստին երկիրներ կ'այցելէ Ռուսիոյ մասնաճամբ վարչապետ Փուսկովի հետ Պերլինի մէջ իր վեհաժողովէն առաջ:

Ռուսիա կապահոված տրեւմբ կը մօտենայ իր նախկին երեք արբանեակներուն Արեւմտեան ինտերնալի սերտ յարբերութիւններ մշակելու ճիգերուն: Անկեկ յատկապէս կ'ընդդիմանայ ՕՊԱՆԻ անդամակցելու անոնց փոփոխին:

Էստոնիա Ե. Միութեան դեպի Արեւելք ընդարձակման առաջին խումբին մաս պիտի կազմէ: Այդ երկիրներուն անդամակցութիւնը ամէնէն կանուի 2003 թուականին պիտի սկսի:

Ե Ր Ա Ջ ...

Ճարուակուած 6րդ էջէն

ների հետ. հիմա չկան նրանք, այդ հնազոյս ժողովուրդները, ու այդ շարքից միայն հայ ժողովուրդն է ինչ-որ կերպ. ինչ-որ հրաշքով դիմացել ու հասել մինչեւ մեր օրերը... Սա նրա, այդ առասպելական ժողովրդի դուստրն է... Ու երբ իմացան նրա հայ լինելը, բոլորը, թողած Սիլվանի, հայեացքները շրջեցին հակառակ կողմը. դէպի սեղանի վերին մասը: Հոներուսից քիչ այս կողմ նստած էր մի ալեհեղ. բայց ոչ տարեց այր՝ Նարեկացին էր. ու բոլորը հայեացքով ունյն բանն էին ասում կարծես. «Նրանք, է նրա վարմունքն է...»: Իսկ Նարեկացին գրեւոր չբարձրացրեց անգամ. այդ ամենին անհաղորդ. փետուրէ գրիչը ձեռքին. ինչ-որ բան էր գրում. յետոյ, շատ յետոյ իմացայ. որ այդ պահին խմբագրում էր «Մատենան ողբերգութեան» նոր գլուխները... Նարեկացին շարունակում էր գրել... Սիլվան ասարափի մէջ էր. սարափ. որ Նարեկացին լանկարծ կը բարձրացնի գլուխն ու կը տեսնի իրեն... Կը տեսնի ու կը սկսի հարց ու փորձը. ի՞նչ պիտի պատահիս: Ինչո՞վ պիտի հաշուետու լինի ինքը՝ Սիլվան, աստուածների հետ խօսող, բանավիճող այդ ցատուսնայից հսկայի առաջ... «Խօսք իմ որդուն»-ով. դա վաղուց էր. շատ տարիներ առաջ. երբ միշտ բացալիրտ, միշտ հեղաբարոյ վարպետը ասել էր իրեն այդ «խօսքի...» համար՝ ասարեւ, ասարեւ... Իսկ հիմա՞. տե՛ս՝ ո՞վ է դիմացինը՝ Նարեկացին... չէ. Սիլվան չի դիմանայ, իր հետ մի բան կը պատահի... ... Ես երանութեան մէջ էի. ես տեսայ այդ ամենը... Այլևս չունէի անելիք... Ես իմն արեցի... Սիլվան անելիք ունի. նա պիտի մնայ դեռ. պիտի մնայ յայտնի չէ ինչքան... Մնացածը կ'իմանամ յետոյ. նրա վերադարձից յետոյ... Ես շրջուեցի ու բռնեցի վերադարձի ճանապարհը... Այստեղ գալիս ես իրեն՝ Սիլվանի ցոյց էի տուել. թէ ի՛նչ աստղերի, ի՛նչ աստղաճոյնների մտով էնք անցնում, ու բան է. եթէ հարկ լինի վերադառնալ մենակ, չնոյրորէն ճանապարհիս... Ընդունակ էր. ուշիմ. հասկացաւ. ու ես հանգիստ էի նրա վերադարձի համար... ... Չարքնեցի. ու մթնոթեան մէջ աչքիս մի կաթիլ ցուպ, այդ կաթիլ այն երջանկութեան համար. որ ասարեցի մինչեւ այս օրը. մինչեւ այս երապը - ու այս իրականութիւնը - տեսնելու օրը...

ԸՄԲՈՍ ՏԱՐԻՐ ԹԱԿԱՐԴԻ ՄԷՋ ԶԳԱՑ ԵՆ ՌՈՒՄ ԶԻՆՈՒՐՆԵՐՈՒ ԿԱՐԱՄԱՆ ՄԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ. 4 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Արեւմտեան Չեչենիոյ մէջ անջատողական ըմբոստներ ստիպողական վիճակներու նախարարութեան պատկանող ուժերու կարաւանի մը վրայ յարձակած են եւ տեղի ունեցած բախումին ընթացքին ոռու պիւնտրուած ժամրոթի վիրաւորուած է, յայտնեց նախարարութեան մէկ բանբերը Կիրակի օր: Ռուսական լրատու գործակալութիւններ յայտնեցին նաեւ, որ Չեչենիոյ այլ վայրերու մէջ բազմաթիւ ակաւներ չէկողացուած են:

Ըմբոստները յայտնեցին. թէ երկու այլ յարձակումներու ընթացքին ոռու 17 պիւնտրուած են: Այս տեղեկութիւնը կարելի չէ եղած անկախ աղբիւրներու կողմէ հաստատել: Ստիպողական վիճակներու նախարարութեան բանբերը յայտնեց, որ Շարաթ յետմիջօրէին ըմբոստները թակարդի մէջ ձգած են 8 փոխարարականքերէ բաղկացած կարաւանը, մինչ անկախ շրջանային մայրաքաղաք Կրոպինին արեւմտեան Սամաշքի գիւղը կ'ուղղուէր:

Միւս կողմէ, չեչենի նախագահ Ասլան Մախաւովի եղբայրը կողողած է անջատողական ղեկավարին. որ ոռուական ուժերուն դէմ իր պայքարին վերջ տայ: «Պատկերասփիւռի «Օ. Ար. Թի.» կայանը Շարաթ օր հաղորդեց. թէ Լեչի Մախաւով յայտնած է. թէ ո՛չ ինք. ոչ իր միւս եղբայրները մասնակցած են պատեկա շրջանային մայրաքաղաք Կրոպինին արեւմտեան Սամաշքի գիւղը կ'ուղղուէր:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՄԱՏՐԸՆՈՒՆ ՕԼՊԱՅԹ ԱՅՍՕՐ...

Շարուակուած Ա. Էջ Են

Նետեւարար, անհրաժեշտ է որդեգրել միջոցառումներ, որոնք յառաջիակազգքի մէջ կը դնեն խաղաղութեան գործընթացը:

Մինչ այդ, սակայն պաղեստինցիներն ու Խորաշխի փոխարձարձար գիրար կ'ամբաստանեն բանակցութիւնները ձգձգելու յանգանքով: Խորաշխի եւ պաղեստինցիներ որոշած են մինչեւ 13 Սեպտեմբեր աւարտել վերջնական իրավիճակի բանակցութիւնները եւ համաձայնագիր մը ստորագրել: Մինչեւ օրս, սակայն անոնք տակաւին չեն կրցած յարգել այդ ժամկետը (Փետրուար 13, Մայիս 13), որոնք աւարտին պէտք էր պատրաստուած ըլլար ընդհանուր պատկերացում մը վերջնական համաձայնագրին ու պաղեստինեան պետութեան մասին: Հասնելու համար համաձայնագրին, սակայն, պէտք է յուժուած ըլլան պաղեստինցի գաղթականներուն, Արեւելեան Երուսաղէմի եւ պաղեստինեան պետութեան սահմաններուն հարցերը:

Պարաք չ'ուզել կարեւորութիւն տալ իր կեանքին դէմ ուղղուած սպառնալիքներուն, դիտել տարով, որ անոնք որեւէ ձեւով պիտի չկարենան խանգարել խաղաղութեան գործընթացն ու անոր յառաջխաղացքը:

Պարաք, որ կը խոստեր բնակեցման վայրի մը հրեաներուն, դիտել տուաւ, որ նախկին վարչապետ Ից-ճաք Ռապինի սպանութիւնը մարդկային ու ազգային ողբերգութիւն մըն էր, որ սակայն չստեղծուց խաղաղութեան գործընթացը:

Պարաք, որ կը խոստեր բնակեցման վայրի մը հրեաներուն, դիտել տուաւ, որ նախկին վարչապետ Ից-ճաք Ռապինի սպանութիւնը մարդկային ու ազգային ողբերգութիւն մըն էր, որ սակայն չստեղծուց խաղաղութեան գործընթացը:

Արաֆատ անմիջապէս հակադարձեց՝ շեշտելով, որ համաձայնագիրներ կը հաստատեն, թէ վերջնական իրավիճակի բանակցութիւններուն օրակարգի առաջին կէտը Երուսաղէմը պէտք է ըլլայ: Արաֆատ աւելցուց, որ Խորաշխի հաճելի թուի կամ՝ ոչ, Երուսաղէմը կարեւորագոյն հարցն է այս բանակցութիւններուն, եւ թէ որքան այդ գոգոճ ըլլան իսրայէլացիք՝ Երուսաղէմը պիտի գտնուայ պաղեստինեան պետութեան մայրաքաղաքը:

Պաղեստինցի արձարձատիճան պաշտօնատար Նապիլ Ապու Ռուտայնա յայտնեց, որ Միացեալ Նահանգներ պէտք է պարտադրեն յուժուած մը որսորդական հարցերուն համար, որոնք կը սպառնան Խորաշխի հետ խաղաղութեան համաձայնագրի մը: Ապու Ռուտայնա դիտել տուաւ, որ Ուաշինկթըն յուժուած պէտք է ապահովէ ամենէն «նոր» նկատուող հարցերուն - սահմանները, Երուսաղէմն ու պաղեստինցի գաղթականները: Պաղեստինցի պաշտօնատարը շեշտեց, որ թէ Ուաշինկթըն չմիջամտել եւ յուժուածներ չպարտադրել, կարելի պիտի չլլայ գործընթացը աւարտել մինչեւ 13 Սեպտեմբեր:

Իսրայէլեան մամուլն ու ռատիոկայանները անցնող քանի մը օրերուն ընթացքին հրապարակած էին յուժուած սպառնալիքները Պարաքի դէմ ուղղուած սպառնալիքներուն մասին: Հրապարակուած յուժուած համաձայն, աջակողմեան հրեաներ կը սպառնան սպաննել վարչապետը, եթէ ան պաղեստինցիներուն հետ խաղաղութիւն ստորագրելու համար հրեական հողեր գիջի անոնց:

Պարաք, որ կը խոստեր բնակեցման վայրի մը հրեաներուն, դիտել տուաւ, որ նախկին վարչապետ Ից-ճաք Ռապինի սպանութիւնը մարդկային ու ազգային ողբերգութիւն մըն էր, որ սակայն չստեղծուց խաղաղութեան գործընթացը:

Պաղեստինցի արձարձատիճան պաշտօնատար Նապիլ Ապու Ռուտայնա յայտնեց, որ Միացեալ Նահանգներ պէտք է պարտադրեն յուժուած մը որսորդական հարցերուն համար, որոնք կը սպառնան Խորաշխի հետ խաղաղութեան համաձայնագրի մը: Ապու Ռուտայնա դիտել տուաւ, որ Ուաշինկթըն յուժուած պէտք է ապահովէ ամենէն «նոր» նկատուող հարցերուն - սահմանները, Երուսաղէմն ու պաղեստինցի գաղթականները: Պաղեստինցի պաշտօնատարը շեշտեց, որ թէ Ուաշինկթըն չմիջամտել եւ յուժուածներ չպարտադրել, կարելի պիտի չլլայ գործընթացը աւարտել մինչեւ 13 Սեպտեմբեր:

Միւս կողմէ, Պարաք երկէ պաղեստինցիներուն հետ բանակցող իսրայէլեան պատուիրակութիւնը պահանջեց առաջիմ չքրուներակէ Երուսաղէմի իրավիճակն ու ճակատագիրը: Կառավարութեան նիստին աւարտին հրապարակուած յայտարարութեան մէջ, Պարաք երկէ պաղեստինցիներուն հետ բանակցող իսրայէլեան պատուիրակութիւնը պահանջեց առաջիմ չքրուներակէ Երուսաղէմի իրավիճակն ու ճակատագիրը: Կառավարութեան նիստին աւարտին հրապարակուած յայտարարութեան մէջ, Պարաք երկէ պաղեստինցիներուն հետ բանակցող իսրայէլեան պատուիրակութիւնը պահանջեց առաջիմ չքրուներակէ Երուսաղէմի իրավիճակն ու ճակատագիրը:

Պարաք, որ կը խոստեր բնակեցման վայրի մը հրեաներուն, դիտել տուաւ, որ նախկին վարչապետ Ից-ճաք Ռապինի սպանութիւնը մարդկային ու ազգային ողբերգութիւն մըն էր, որ սակայն չստեղծուց խաղաղութեան գործընթացը:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՓՈՒԹԻՆ...

Շարուակուած Ա. Էջ Են

Պարաք, որ կը խոստեր բնակեցման վայրի մը հրեաներուն, դիտել տուաւ, որ նախկին վարչապետ Ից-ճաք Ռապինի սպանութիւնը մարդկային ու ազգային ողբերգութիւն մըն էր, որ սակայն չստեղծուց խաղաղութեան գործընթացը:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԻՐԱՔ ԿՈՉ Կ ՈՒՂՂԷ ԱՆԱՆԻ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԼՈՒ «ԱՐԳԻԼԵԱԼ ԳՕՏԻ»ՆԵՐԸ

Իրաք կող ուղղած է ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անանի, որ դատապարտել է շնչը «արգիլեայ գօտի»ները, որոնք հաստատ կը պահուին Միացեալ Նահանգներուն եւ Բրիտանիոյ կողմէ:

Անանի ուղղուած նամակի մը մէջ, Իրաքի Ազգային Ժողովը նախագահ՝ Սաատու Համմատի, վերստին շեշտեց, որ հիւսիսային եւ հարաւային շրջաններուն մէջ «արգիլեայ գօտի»ները հաստատուած են միակողմանի որոշումով մը, որ ՄԱԿի յիստորիկութիւնը իսկ չէր ապահոված: Համմատի աւելցուց, որ այդ գօտիներուն հաստատումը կը խախտէ ՄԱԿի ուժերը:

Համմատի ըսաւ նաեւ, որ Իրաքի Ազգային Ժողովը անդամները հարց կու տան, թէ ի՛նչ է կեցուածքը ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղարին, որուն միջոցով ուղղուին այս պիտի նամակները: Նամակին մէջ կը նշուէր նաեւ, որ այս հանգրուանին, ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղարին սկզբունքային կեցուածք մը կը պահանջուի՝ վերահաստատելու համար յարգանքը Իրաքի գերիշխանութեան հանդէպ: Այլապէս՝ ուժի տրամադրանքները պիտի տիրապետէ ճշմարտութեան տրամաբանութեան:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՔՈՒԷՅԹ - Ս. ԱՐԱԲԻԱ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Քուէյթ շարափաւորը յայտնեց, որ վաղոր բանակցութիւններ պիտի ունենայ Սկոտական Արարիոյ հետ, քննարկելու համար շրջանային վէճի նիւթը դարձած կապի հանքի մը հարցը: Արարիոյն պարտաւար շէյխ Սապահ ԱՏՄՆՍ Մապահ ըսաւ, որ քարտուղար շէյխ Սկոտ Նասր Մապահ վաղոր ժետտա կամ Ռիատ պիտի ուղղուի քննարկելու համար յիշեալ հարցը:

Վէճը կ'առնուի Տոռայի հանքին, որ կը գտնուի Մոցի ջուրերուն մէջ: Վէճը ծայր տուաւ անցեալ ամսուան մէջ, երբ Սկոտական Արարիոյ եւ Քուէյթ ըրողքներ կայացուցին Իրանի, որ պեղումներ կը կատարէր հանքին մէջ: ՕՓէՔի անդամ երեք երկիրներն այ բաժին ունին Տոռայի հանքին մէջ, սակայն տակաւին չեն կրցած համաձայնութիւն մը գոյացնել իւրաքանչիւրին բաժնին սահմաններուն մասին: Քուէյթ եւ Սկոտական Արարիոյ նախ պէտք է համաձայնին իրենց սահմանագիծերուն մասին եւ ապա՝ բանակցին ու համաձայնին Իրանի հետ:

Իրան անցեալ ամիս յայտարարած էր, որ դադարեցուցած է գործողութիւնները Տոռայի մէջ, որովհետեւ աշխատանքը աւարտած է: Թեհրան շեշտած էր, սակայն, որ պեղումներ կը կատարէր իր ջրային սահմաններուն մէջ՝ յարգելով միջազգային օրէնքը:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԽՄԱՉԲԱՍԹԻ ԹԻԷ 4577 Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՆՂԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

- 1. Հոսած եւ յերոցացած - Աղամանը:
- 2. Համարաւոր - Չայնանի:
- 3. Արուեստական որակում - Մտերմ:
- 4. Երդիք, կտուր:
- 5. Իզական օտարանուն - Ժայռ - Ճափոնական զասական թատրոն:
- 6. Տախտակի չերտ - Ասպատական:
- 7. Փոքրացնող մասնիկ - Շուկերիոյ գետերէն - Այրուրենէն:
- 8. Հաստատութիւն - Պարիս:
- 9. Ցամաքամաս մը - Դուրի թեւ:
- 10. Լուսաթելիչ երկնային հոգի:

FRIGO ADAM 1969 2000 **ATAMIAN BROS**
REFRIGERATION & AIR-CONDITIONNING SPARE PARTS AND EQUIPMENTS
TOSHIBA — MITSUBISHI — DAIYA
Լաւագոյն վաճառանհիշերով SPLIT SYSTEMS եր-քոնտիչըններ
• Զանազան տեսակներ եւ չափեր
• Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառք • Վաճարման դիպուկիւններ
NAHR STREET - HIGH ROAD - FACE CHURCH MAR MIKHAEL — TEL: 01/447897 - 562786 — P.O.BOX: 175539 - Beirut - Lebanon — Fax: 961-1-445316